Wijziging omgevingsplan

Zuiderhage Fase 1

Participatie-rapport

24-02-2026

gemeente Lelystad

Inhoud

Inleiding 3
Opzet participatie....3
Participatiemomenten 3
Deelname....6
Opbrengst participatie en verwerking daarvan 6
Omgevingsplan Zuiderhage fase 1 en participatie Omgevingsvisie 2050 9
Bijlagen 13
Bijlage 1. Participatieplan Zuiderhage Omgevingsplan Fase 1....14
Bijlage 2. Reacties Informatiemarkt Zuiderhage – 10 maart 2025 21
Bijlage 3: Opgehaalde input werksessie maatschappelijke partners – 19 maart 2025....26
Bijlage 4: Verslag werksessie maatschappelijke partners – 19 maart 2025 31
Bijlage 5: Verslag EBZ bijeenkomsten – 10 juli en 11 september 2025....32
Bijlage 6: Verslag inloopavond Omgevingsplan Zuiderhage fase 1 – 15 april 33
Bijlage 7: Participatienota Omgevingsvisie 2050 Gemeente Lelystad 34
Bijlage 8: Input participatietraject Omgevingsvisie 2050 Gemeente Lelystad en omgevingsplanwijziging Zuiderhage fase 1 35

Inleiding

Zuiderhage wordt een nieuw stadsdeel van Lelystad, gelegen ten zuiden van de bestaande stad, tussen het Hollandse Hout en de A6. Het traject voor het ontwikkelen van dit stadsdeel is in een ver verleden al gestart, het bestemmingsplan uit 1982 voorzag al in de ontwikkeling van woningbouw op deze locatie, net als het daarop volgende bestemmingsplan Warande uit 2010. Formeel is de ontwikkeling daadwerkelijke gestart op 18 januari 2024 met het ondertekenen van een bestuursovereenkomst. Het gebied biedt ruimte aan circa 25.000 inwoners en zal bestaan uit tien compacte buurtschappen. Deze buurtschappen worden in drie fasen ontwikkeld.

Zuiderhage wordt niet zomaar een woonwijk, maar een compleet nieuwe samenleving die inspeelt op grote maatschappelijke uitdagingen zoals woningnood, klimaatadaptatie, energietransitie, en circulaire economie. Met de toevoeging van 9.000 tot 16.000 woningen, waarvan twee derde betaalbaar zal zijn, wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de woningbouwopgave in Nederland.

Dit participatierapport richt zich op fase 1, die bestaat uit de buurtschappen 6, 7 en 10a, met ruimte voor ongeveer 2400 woningen, scholen, sport en maatschappelijke voorzieningen. Het rapport beschrijft de reeds uitgevoerde participatieactiviteiten en de resultaten van de bijeenkomsten.

Opzet participatie

Voor de ontwikkeling van de omgevingsplanwijziging van fase 1 van Zuiderhage is op initiatief van de Uitvoeringsorganisatie Zuiderhage (een samenwerking van de gemeente Lelystad en het Rijkvastgoedbedrijf) een participatieplan opgesteld (bijlage 1). Het doel van dit participatieplan bestaat uit vier verschillende componenten: Informatievoorziening, samen met de omgeving, samenwerking en projectrealisatie.

Deze componenten zijn geborgd in het plan door verschillende participatiemomenten die hieronder uitgebreid verder worden toegelicht. Het vastgestelde participatieplan zelf is ook in de bijlagen opgenomen.

Tevens is de input uit het reeds doorlopen participatieproces ten behoeve van omgevingsvisie 2050, die betrekking heeft op Zuiderhage, meegenomen in dit proces. En is er opgetrokken met het participatietraject van de Extra beveiligde zittingslocatie, dit heeft geresulteerd in een tweetal gezamenlijke participatiemomenten; 10 juli en 11 september 2025, meer hierover in de volgende paragraaf.

Participatiemomenten

In totaal hebben er acht grote interactieve participatiemomenten plaatsgevonden. Daarnaast is er overleg geweest – en wordt er nog overleg – met Sportbedrijf Lelystad, schoolbesturen (o.a. Stella Nova), de Justitiële jeugdinrichting, de Penitentiaire Inrichting en met verschillende maatschappelijke partners (o.a. Coreliet, Welzijn Lelystad, Woonzorg Flevoland/Nederland en Triade Vitree) van de Gemeente Lelystad en bijvoorbeeld bewoners van het Woonhavenpad. Daarnaast is de gemeenteraad geïnformeerd over de voortgang van Zuiderhage. Via de website www.praatmeelelystad.nl kunnen (en konden) betrokkenen op elk moment meedenken of vragen stellen. Hiermee is er voor betrokkenen

ruimte om zelf bepalen wanneer zij willen participeren, wat hen minder afhankelijk maakt van de speciaal georganiseerde sessies. In het verlengde hiervan is voor Zuiderhage ook een speciale nieuwsbrief opgesteld (Zuiderhage nieuwsbrief) waarmee betrokkenen geregeld op de hoogte kunnen worden gehouden van de laatste ontwikkelingen binnen en rondom Zuiderhage.

Het eerste participatiemoment vond plaats nadat op 16 juli 2024 de mastervisie met werktitel ZuiderC unaniem aangenomen was in de gemeenteraad. Toen was het voor bewoners mogelijk om inzendingen aan te leveren voor de nieuwe naam voor het nieuwe stadsdeel. In totaal zijn er 263 inzendingen binnengekomen, waaruit met hulp van de commissie Straatnamen een top 3 uit is gekomen. Vanaf 10 oktober konden de inwoners van Lelystad hun stem uitbrengen voor 1 van deze 3 namen. Met meer dan 400 van de bijna 900 stemmen kwam de naam Zuiderhage als winnaar uit de bus. De uitslag werd op 4 november 2024 feestelijk bekendgemaakt, hierbij waren o.a. de inzenders van de top 3 uitgenodigd. Naast de onthulling van de naam was er ook een korte presentatie over het gebied.

Het tweede participatiemoment vond plaats op 10 maart 2025 in de vorm van een ‘brede’informatiemarkt. Hiervoor zijn uitnodigingen verstuurd naar inwoners van de buurten Warande, een deel van Hollandse Hout en Landstrekenwijk, Waterwijk en bewoners op Flevopoort en Noordersluis . Daarnaast zijn bedrijven op Flevopoort, langs de Laserdreef, en rondom de Hollandse Hout geïnformeerd. Ook zijn stakeholders uit de bestuursovereenkomst Zuiderhage (o.a. Provincie, Waterschap, Staatsbosbeheer, Justitie en Veiligheid), maar ook organisaties als Centrada, verschillende betrokken schoolbesturen, maatschappelijk partners van de gemeente of verschillen maatschappelijke- en natuurbelangenorganisatie, uitgenodigd. Dit om kennis van Zuiderhage te nemen en eventuele belangen, zorgen of vragen te uiten vanuit verschillende kanten binnen Lelystad.

De informatiemarkt is verder meegenomen in de gemeentelijke en Warande-nieuwsbrief, tweemaal aangekondigd via een advertentie in de Flevopost, berichten op de websites van de gemeente Lelystad en het Rijksvastgoedbedrijf, en meerdere keren via de sociale media van de gemeente.

Het doel van de informatiemarkt was om belanghebbenden per thema inzicht te geven in de verschillende aspecten van het plan. Zo ontstonden directe lijnen tussen experts en inwoners met vragen. Denk aan thema’s als Wonen, Energie, Verkeer, Onderwijs etc. Bij elk thema waren inhoudelijk betrokkenen aanwezig om in gesprek te gaan. Ook konden aanwezigen in gesprek over onderwerpen die ze niet direct konden adresseren bij 1 van de thematafels en ze konden hun vraag/behoefte schriftelijk achterlaten. De informatiemarkt trok meer dan 250 bezoekers (Bezoekers informatiemarkt Zuiderhage enthousiast over plannen | Gemeente Lelystad).

Na afloop konden reacties tot 16 maart online worden achtergelaten via www.praatmeelelystad.nl. Op deze manier kwamen nog ongeveer tien reacties binnen. Hoe deze zijn verwerkt i.r.t het ontwerp omgevingsplanwijziging Zuiderhage fase 1, staat beschreven in bijlage 2. De relatief lage hoeveelheid vragen is te verklaren door de positieve houding van de meerderheid tegenover de plannen en doordat veel vragen ter plekke zijn beantwoord.

Het derde participatiemoment vond plaats op 19 maart 2025 en bestond uit een werksessie met maatschappelijke organisaties. De aanwezige organisaties waren: Triade Vitree,

Centrada, Kwintes, OSOL, Welzijn Lelystad, ’s Heerenloo, Dagelijks Leven, Flevomeer Bibliotheek, Medi-Stad, Omega Groep, Sportbedrijf Lelystad en Coloriet.

De bijeenkomst begon met een korte introductie over de uitvoeringsorganisatie, de visie voor Zuiderhage op het gebied van voorzieningen en de huidige projectfase. Het doel van de sessie was om inzicht te krijgen in de behoeften en wensen van de maatschappelijke organisaties. Daarnaast werd ruimte geboden voor ideeën en suggesties die deze partners hebben voor de ontwikkeling.

De aanwezigen gingen uiteen in drie groepen, elk met een eigen thema: synergie, voorzieningen in buurtschappen en wonen met zorg. Bij elke thematafel was een inhoudelijk deskundige collega aanwezig om het gesprek te leiden en te reflecteren. Er werd geroteerd zodat iedere deelnemer bij elk thema kon bijdragen. De uitkomsten en het verslag van deze bijeenkomst zijn opgenomen in de bijlage 3 en 4.

Het vierde participatiemoment bestond uit een marktconsultatie. Tijdens deze consultatie is aan marktpartijen gevraagd om input te leveren voor de selectiecriteria, de plan- en partnerselectie en de methodiek voor het beoordelen van de uitvraag. In totaal hebben 20 partijen meegedacht. Deze input is verwerkt in o.a. de ontwikkelkaders en de selectieleidraad voor de buurtschappen in fase 1. Voor het omgevingsplan zijn geen concrete punten naar voren gekomen.

Op 8 juli 2025 heeft een werksessie plaatsgevonden met als focus ouderenzorg in Lelystad, waarbij het plan voor Zuiderhage op de agenda stond. Tijdens deze sessie waren verschillende partijen vertegenwoordigd, waaronder: Woonzorg Flevoland, Welzijn Lelystad, Centrada, Woonzorg Nederland, Coloriet en Triade. Opgehaalde input hieruit is verwerkt in de ontwikkelkaders voor buurtschappen 6 en 7, waarin aandacht wordt gevraagd voor zorgwoningen binnen de geprogrammeerde woningbouw.

Op 10 juli en 11 september waren er twee informatiebijeenkomsten, georganiseerd door de Extra Beveiligde Zittingslocatie (EBZ). Tijdens de bijeenkomsten was Zuiderhage aanwezig met een eigen stand met informatie in de vorm van borden en folders. Ook waren medewerkers van de Uitvoeringsorganisatie aanwezig om een toelichting te geven en in gesprek te gaan.
N.a.v. deze bijeenkomst is er o.a. nader overleg gevoerd met het schoolbestuur Stella Nova. De uitkomsten en het verslag van deze bijeenkomst zijn opgenomen in de bijlage 5.

In de overleggen met het Sportbedrijf Lelystad zijn verschillende partijen aangehaakt om mee te denken over de inrichting van sport en bewegen in fase 1 in de bredere zin. In de beginfase is met partijen (Kinga, ZUS, Sportbedrijf Lelystad en Synarchis) afgestemd over uitgangspunten voor de sportvelden binnen fase 1 samen met de ruimtebehoefte.

Tijdens eerste overleggen is gesproken over de totale opgave op het gebied van georganiseerd sporten. Daarbij onder andere de verdeling van de 36.000 m² voor, zoals gepland binnen het Integraal Huisvestingsplan (IHP), besproken. Uiteindelijk heeft dit binnen het omgevingsplan geresulteerd in het opnemen van de functies voor georganiseerd sporten in de bufferzone (zone tussen EBZ/PI en buurtschap 7) en in buurtschap 6. Daarbij gaat het om een programma van ca. 12 hectare sporten voor voetbal (bufferzone, buurtschap 7), inclusief parkeren, clubhuis en tribune, en tennis en paddel (buurtschap 6).

Op woensdag 15 april organiseerde de Uitvoeringsorganisatie Zuiderhage een inloopmoment op het stadhuis. Tijdens het inloopmoment was er ruimte om vragen te stellen over de ontwerp omgevingsplanwijziging en het besluit hogere waarde geluid. Ook is er meer

informatie over de plannen voor Zuiderhage in het algemeen verstrekt.

In verdere, en nog lopende, gesprekken wordt samen met het Sportbedrijf naar de verdere invulling en ruimtelijke opzet van de ca. 12 hectare sport gekeken. Gezamenlijk opgestelde conceptontwerp zijn onderwerp van gesprek tussen het Sportbedrijf, de gemeente en beoogde clubs. Daarnaast is, op basis van advies van het Sportbedrijf, binnen de ontwikkelkaders aandacht besteedt aan het ongeorganiseerd sporten in de openbare ruimtes en het Slenkenpark.

Deelname

In totaal hebben ongeveer 30 partijen en circa 400 personen deelgenomen aan de verschillende participatiemomenten. Dit bevestigt een brede deelname aan het participatietraject van fase 1 en heeft veel waardevolle input opgeleverd. Daarnaast biedt het traject belangrijke aanknopingspunten voor het vervolg van het project.

Opbrengst participatie en verwerking daarvan

In het onderstaande hoofdstuk worden de belangrijkste aandachtspunten en zorgen van stakeholders weergegeven. Ook is er beschreven wat er met hun input gedaan is.

1. Bereikbaarheid van voorzieningen met oog op ouderen.

Bewoners hebben aangegeven dat er rekening moet worden gehouden met het bereikbaar houden van voorzieningen voor ouderen. Zij verwachten dat er veel meer ouderen in de wijk komen die te mobiel zijn voor een parkeervergunning, maar een te beperkte actieradius hebben om effectief gebruik te maken van de voorzieningen. Door het plangebied wordt op dit moment de doorfietsroute (fietssnelweg) Almere – Lelystad aangelegd, waardoor de toekomstige bewoners gemakkelijk de voorzieningen in het Stadshart kunnen bereiken. Voor diegene die afhankelijk zijn van het openbaar vervoer, zij kunnen gebruiken maken van de bus. Deze zal, in aansluiting op de bestaand busverbinding van Warande en de Landstrekenwijk, via de buurtschappen 6 en 7 naar het Stadshart rijden. Daarnaast maakt het omgevingsplan maatschappelijke en commerciële voorzieningen (te denken aan een huisarts, fysiotherapeut, sportschool en andere zorg gerelateerde voorzieningen) mogelijk in het plangebied zelf. Dit is ook afgestemd met de maatschappelijk partners van de gemeente.

2. Vraag voor Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO)

Vanuit de gemeenteraad is er een motie aangenomen om CPO initiatieven te accommoderen. Het college van B&W heeft vervolgens buurtschap 10a aangewezen als een van de vier locaties in Lelystad. Het omgevingsplan voorziet in het accommoderen van 8 CPO's in buurtschap 10a. Momenteel wordt er met de CPO groepen doorlopen ontworpen, gesproken over financiële kaders.

3. Verschillende woningtypen

De behoefte aan een divers aanbod van woningtypen kwam duidelijk naar voren, variërend van appartementen voor jongeren tot woningen voor ouderen. Deze vraag wordt meegenomen in de uitvraag naar ontwikkelaars.

4. Hoogbouw plaatsen bij voorzieningen.

Bewoners hebben voorgesteld om vooral hoogbouw te realiseren bij voorzieningen en hebben de locatie rond het toekomstige station Lelystad Zuid aangedragen als geschikte plek. Het

plaatsen van voorzieningen nabij hoogbouw is vertaalt binnen het ontwikkelkader van buurtschap 6, aangezien hier de programmering voor maatschappelijk/commerciële voorzieningen is opgenomen.

Vanuit de Justitiële jeugdinrichting (JJI) is aangegeven dat inkijk niet wenselijk, hierop is de bouwhoogte rondom de (JJI) aangepast. Dit is binnen het ontwikkelkader van buurtschap 6 opgenomen. Ook is de opzet in buurtschap 7 zodanig vormgegeven dat tussen het wonen in dit buurtschap en de PI samen met toekomstige EBZ, de zogenaamde bufferzone, is gemaakt van sport en onderwijs.

5. Behoefte voor een snelle start

Bij de aankondiging dat de bouw in 2026 van start zou gaan, werd veelvuldig benadrukt dat Lelystad dringend nieuwe woningen en bewoners nodig heeft. Die boodschap is duidelijk binnengekomen, op het tempo wordt gestuurd. Zo is in de uitvraag naar de markt bouwtempo een beoordelingscriterium.

6. Zorgen voor zorg

Uit de omgeving kwam de vraag of er is nagedacht over de zorgvraag die een gebied met 25.000 nieuwe bewoners met zich meebrengt en of er schattingen zijn gemaakt van de demografische samenstelling van het nieuwe stadsdeel, zowel voor nieuwe Lelystedelingen als voor verschuivingen binnen de stad. Om de vraag naar maatschappelijke voorzieningen te ondervangen, is de sessie met maatschappelijke partners georganiseerd en hebben verdere gesprekken plaatsgevonden. De locatie voor deze voorzieningen is geprogrammeerd in buurtschap 6.

7. Watersport en toerisme

Op de vraag of het slenkenlandschap beschikbaar is voor recreatieve doeleinden, met name voor watersport, is n.a.v. bodemonderzoeken gebleken dat het Slenkenpark enkel geschikt kan worden gemaakt voor langzame vormen van watersport, zoals suppen, kanoën en waterfietsen. Pleziervaart is niet mogelijk vanwege de bodemgesteldheid, water technische eisen en beperkingen zoals bruggen. In de marketing/communicatie over Zuiderhage wordt aangegeven dat de kust op de fiets 10 minuten te bereiken is.

8. Bundelen van maatschappelijke functies

Maatschappelijke partners hebben de wens uitgesproken om meerdere disciplines en instanties onder één dak te koppelen, om kosten te verlagen en samenwerking te stimuleren. Het samenbrengen van voorzieningen op een centrale plek is geborgd in de ontwikkelkaders. Op basis van de ontwikkelkaders en planuitwerking van de markt wordt dit verder uitgewerkt en concreter gemaakt. Binnen het omgevingsplan worden maatschappelijk en commerciële functies niet op specifieke plekken toebedeelt.

9. Ontmoeten in Zuiderhage

Het thema ‘ontmoeten’ werd regelmatig benoemd door maatschappelijke instanties. Verschillende partners hebben de wens uitgesproken voor ontmoetingsruimtes. Daarnaast is aangegeven dat ontmoeting actief georganiseerd moet worden als dit niet vanzelf op gang komt. Ontmoeten heeft een plek gekregen in de ontwikkelkaders maar de ruimtelijke vertaling moet nog uitgewerkt worden. De uitvoeringsorganisatie vindt dit een belangrijk onderdeel en stelt bij de uitvraag aan de markt ook de vraag hoe zij ontmoeten denken te stimuleren in Zuiderhage, dit is één van de selectiecriteria.

10. Toegankelijke voorzieningen

De vraag naar de toegankelijkheid van ontmoetingsplekken is meerdere keren gesteld, zowel op het gebied van fysieke toegankelijkheid als sociale toegankelijkheid. In de ontwikkelkaders en selectie van marktpartijen wordt de markt gevraagd om hier aandacht aan te besteden.

Vanuit de Justitiële jeugdinrichting is aangegeven dat zicht op het schoolplein niet wenselijk is, hierop is het ontwerp van de wissellocatie in buurtschap 6 aangepast waarbij het schoolplein aan de achterkant van de school is gesitueerd, grenzend aan het Slenkenpark.

11. Kleine voorzieningen in de buurtschappen

Er zijn verschillende ideeën genoemd voor kleinschalige voorzieningen in de afzonderlijke buurtschappen, zoals speeltuintjes, sporttoestellen en volkstuintjes. Er zijn suggesties opgenomen in het ontwikkelkader waar de markt invulling aan moet geven. De uitvoeringsorganisatie is verder zelf verantwoordelijk voor het inrichting van speel- en sport aanleidingen in het Slenkenpark. In het proces van het uitwerken van de plannen voor dit Slenkenpark worden bewoners en andere zoals het Sportbedrijf betrokken. Het speelbeleid van de gemeente (dat o.a. speeltuintjes etc. voorschrijft) is van toepassing, waardoor er ook uitvoering moet worden gegeven aan de realisatie van deze aanleidingen. Hiervoor is ook het advies van Sportbedrijf Lelystad over ongeorganiseerd sporten in de openbare ruimte opgenomen in de ontwikkelkaders.

12. Bouwplannen maatschappelijke instanties

Er zijn meerdere maatschappelijke instanties die aangegeven hebben bouwplannen te hebben voor Zuiderhage. Hiervan zijn de ideeën gedeeld met de uitvoeringsorganisatie. Vanuit de uitvoeringsorganisatie is aangegeven dat concrete ideeën kunnen worden ingebracht de uiteindelijk geselecteerde marktpartijen. In samenspraak tussen uitvoeringsorganisatie, markt en maatschappelijke instanties kunnen deze plannen verder uitgewerkt worden. In het omgevingsplan is flexibiliteit gegeven voor het ontwikkelen van maatschappelijke en commerciële voorzieningen. Verder is in het omgevingsplan en de ontwikkelkaders ruimte voor een drietal scholen gereserveerd, evenals de eerde genoemde sportvoorzieningen.

13. Behoeften van ouderen

Tijdens een apart overleg over ouderenzorg is input opgehaald over aandachtspunten voor de doelgroep ouderen. De belangrijkste thema’s waren het vitaal houden van ouderen en ervoor zorgen dat zij actief kunnen blijven deelnemen. Dit kan onder andere door voorzieningen in de nabijheid, een passende openbare inrichting (zoals openbare toiletten en voldoende bankjes) en een uitgiftestrategie voor het realiseren van een huisartsenpraktijk. Zoals aangegeven heeft het omgevingsplan voldoende ruimte om in samenspraak tussen uitvoeringsorganisatie, markt en maatschappelijke partners hieraan invulling te geven. Binnen de ontwikkelkaders worden hier kaders aan gesteld. De suggesties over de uitgifte strategie zijn niet meegenomen vanwege het risico dat de eisen en benodigde m2 niet concreet genoeg kunnen worden. Gekozen is juist om flexibiliteit binnen het omgevingsplan te houden. In overleggen met maatschappelijke partners zijn scenario’s besproken waarbij de voorkeur uitging naar verspreiding over verschillende buurten en een clustering van zwaardere zorg rondom ontmoetingsplekken. Beide zijn binnen het omgevingsplan mogelijk.

14. Georganiseerde sport

Het Sportbedrijf Lelystad is gewerkt aan uitgangspunten en inrichting van het sportcluster, met daarbij de vertaling van de wensen voor voetbalvelden en de tennisvereniging. In

samenspraak met het Sportbedrijf is het aantal voetbalvelden teruggebracht van acht naar zes. Ook het advies om een open complex te realiseren is overgenomen door de uitvoeringsorganisatie. Bestuurlijk volgt hierover nog besluitvorming.

15. Ongeorganiseerd bewegen

Vanuit het Sportbedrijf is aangegeven dat ongeorganiseerd bewegen kan landen in het Slenkenpark tussen de woonvelden. Ook het recreatieve lint rondom buurtschap 5 (fase 2) bij het Slenkenpark is genoemd als kansrijk. Dit is verwerkt in de ontwikkelkaders.

16. Bedrijvigheid

In buurtschap 6 was 8 ha. binnenstedelijke bedrijvigheid geprogrammeerd. Na gesprekken met de afdeling Economische Zaken, n.a.v. rapportage van Buck en de Stec-Groep is dit naar met 4 ha. naar beneden bijgesteld en daarvoor in de plaats zijn woningen gekomen.

Omgevingsplan Zuiderhage fase 1 en participatie Omgevingsvisie 2050

Naast het doorlopen van het participatietraject gericht op de omgevingsplanwijziging voor fase 1 van Zuiderhage, is voor de planwijziging ook rekening gehouden met centrale onderwerpen uit het participatietraject van de Omgevingsvisie 2050. Belang welk opgehaald zijn in kader van dit traject zijn geland in het omgevingsplan voor fase 1, dan wel de ontwikkelkaders van fase 1.

In bijlage 6 is de Participatienota Omgevingsvisie 2050 Gemeente Lelystad opgenomen. Per onderwerp wordt toegelicht hoe deze onderwerpen zijn meegenomen.

1. Groen en natuur

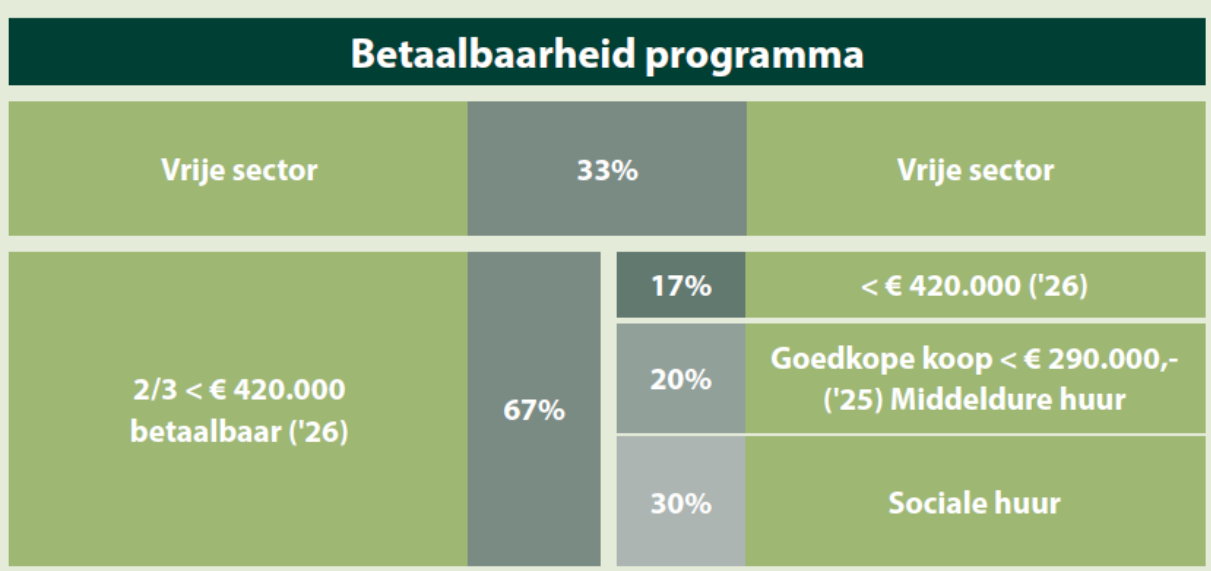
“Lelystad is een stad die zich onderscheidt door het vele groen en de natuur. Inwoners geven aan dit te waarderen. Ze vinden het erg belangrijk dat de gemeente bij het ontwikkelen van nieuwe woningbouwlocaties rekening houdt met de verbindingen tussen de verschillende groengebieden. Dit zorgt ervoor dat de unieke natuurlijke omgeving behouden blijft.”

Toelichting: Het centrale planconcept van Zuiderhage is ‘compacte buurtschappen in het groen’. Door heel Zuiderhage loopt een groenblauwstructuur (het Slenkenpark), welk de Hollandse Hout het plangebied intrekt. Op deze manier wordt de groene kwaliteit welke Lelystedelingen belangrijk vinden doorgezet in Zuiderhage. Specifiek voor het omgevingsplan van fase 1 is in de planregels vastgelegd dat het Slenkenpark door fase 1 (buurtschappen 6 en 7) loopt. Voor buurtschap 10a geldt dat in de planregels een groenstructuur is vastgelegd. Op die manier is groen in fase 1 van Zuiderhage juridisch vastgelegd. De verbinding van het Slenkenpark met andere natuur- en groengebieden is mogelijk door de Snelfietsroute welk door het Slenkenpark in buurtschap 6 loopt. Dit, naast het fijnmazige fiets- en voetpadnetwerk wat in de ontwikkelkaders van fase 1 is vastgelegd, maakt dat in fase 1 een beleefbaar landschap wordt gemaakt.

2. Wonen en ruimte

“Inwoners willen graag geschikte en betaalbare woningen voor zowel jongeren als senioren. Ze vinden het behouden van ruimte in de wijken belangrijk. Toch zien ze ook plekken waar verdichting (meer huizen in een wijk) mogelijk is, zoals rond het centrum of rond de buurtcentra. Hoogbouw kan hier een goede oplossing zijn. Inwoners vinden dat de gemeente beter moet sturen bij woningbouwontwikkelingen, met een duidelijke visie op woningbouw.”

M.b.t. betaalbare woningen; het woningbouw programma Zuiderhage bestaat uit 2/3 betaalbaar. De Lelystadse Mix is ook vastgelegd in de ontwikkelkaders.

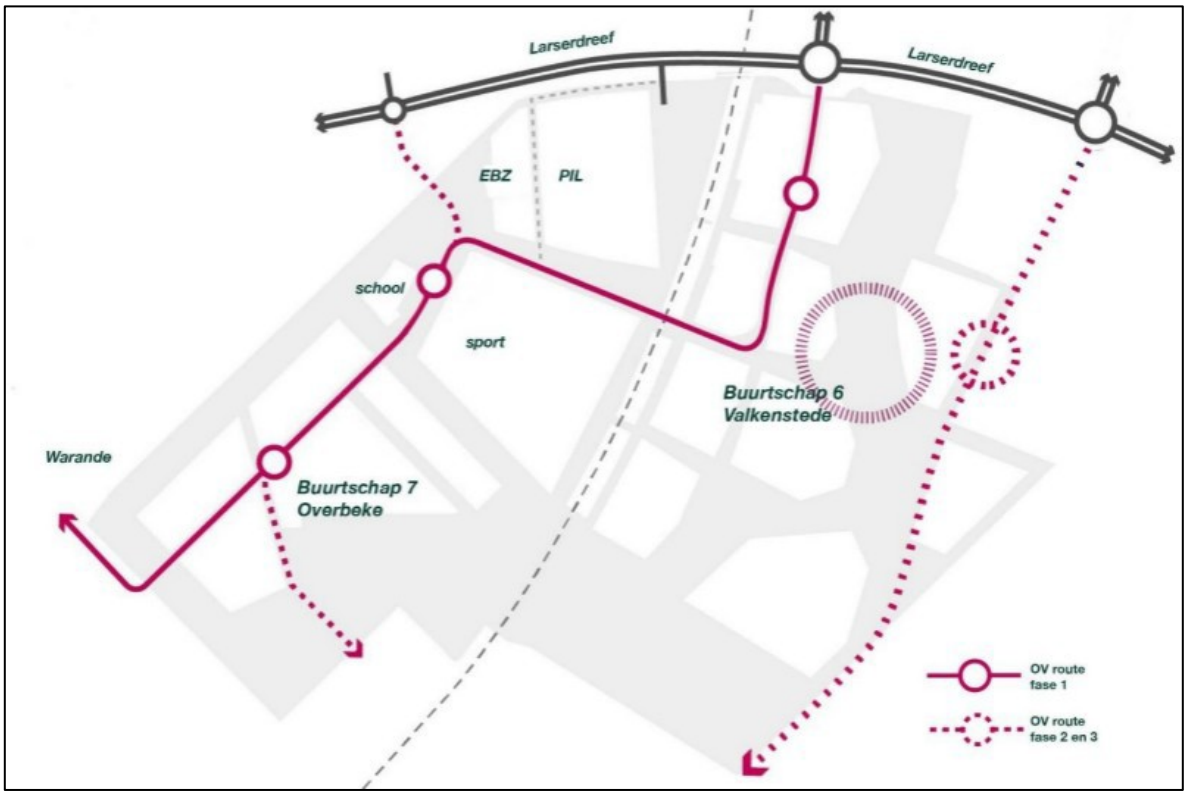

M.b.t. de verdichting en verhouding gestapeld versus grondgebonden woningen, hiervoor geldt wederom het planconcept van 'compacte buurtschappen'. In Zuiderhage fase 1 is de woningdichtheid hoger dan in de bestaande stad. In de planregels van de omgevingsplanwijziging worden in elk buurtschap accenten – maximaal 14 lagen in buurtschap 6, maximaal 10 lagen in buurtschap 7 en maximaal 7 lagen in buurtschap 10a – mogelijk gemaakt, daarnaast worden in de planregels voor buurtschappen 6 en 7 hoogbouw (maximaal 6 lagen) mogelijk gemaakt. In de ontwikkelkaders van de buurtschappen wordt hier nader op gestuurd. In buurtschap 6 zal relatief meer hoogbouw zijn, in het verlengde van de Campuszone Midden. In buurtschap 7 een ontstaat een mix van hoog en grondgebonden worden. En buurtschap 10a is meer gericht op grondgebonden woningen.

3. Verkeer en veiligheid

"De bereikbaarheid met de fiets moet optimaal zijn. Het openbaar vervoer kan beter, vooral de busverbindingen. Sociale veiligheid is ook erg belangrijk."

De Snelfietsroute loopt door het plangebied van Zuiderhage fase 1. Hierdoor kunnen bewoners snel in het centrum van Lelystad komen of in de natuur (Hollandse Hout en Oostvaardersplassen). Verder is het STOMP-principe (waarbij infrastructuur zo wordt aangelegd dat voetgangers, fietser en het openbaar vervoer centraal staan) een centraal inrichtingsprincipe binnen de ontwikkelkaders en de omgevingsplanwijziging. Hieruit komt ook het fijnmazige fiets- en voetgangersnetwerk welk in fase 1 wordt aangelegd. Maar ook inpassing van fase 1 (buurtschappen 6 en 7) in de busdienstregeling. Op termijn zal Zuiderhage bereikbaar zijn via Lelystad Zuid. Ook wordt gekeken naar andere hoogwaardig openbaarvervoer.

4. Voorzieningen en recreatie

"Inwoners willen een breder en gevarieerder aanbod aan winkels, horeca en evenementen. Vooral in het centrum is dit erg gewenst. Inwoners willen ook meer voorzieningen op het gebied van sport, recreatie en cultuur. Inwoners missen een volwaardig ziekenhuis. In het stadscentrum moet de ruimte voor auto's ondergeschikt zijn aan de ruimte voor winkels, horeca en ontmoetingsplekken."

Zoals aangegeven wordt in de omgevingsplanwijziging Zuiderhage fase 1 ca. 12 hectare sport (voetbal, tennis en paddel) mogelijk gemaakt. Verder biedt het Slenkenpark reactiemogelijkheden voor nieuwe en bestaande bewoners. Bovendien wordt in de planregels waterrecreatie en kleinschalige horeca in het Slenkenpark ook mogelijk gemaakt. Verder wordt in het ontwikkelkader en planregels van buurtschap 6, n.a.v. de werksessie met maatschappelijke partners, binnen dit programma ruimte geboden voor maatschappelijke en commerciële voorzieningen.

5. Ontmoeting en beleving

"Inwoners willen plekken waar ze elkaar spontaan kunnen ontmoeten, zowel in het centrum als in de wijken. Vooral het stadscentrum mist gezelligheid. De stad moet levendiger worden en aantrekkelijker, vooral jongeren. Tegelijkertijd willen inwoners de rust en ruimte in de woonwijken behouden. Inwoners zijn tegen het slopen van herkenbare, historische gebouwen. Oude gebouwen die geen toegevoegde waarde hebben, mogen plaatsmaken voor nieuwe ontwikkelingen."

In de omgevingsplanwijziging voor Zuiderhage fase 1 wordt ruimte geboden om ontmoetingsplekken flexibel en naar behoefte in te richten. Het concreet maken van deze plekken ligt bij de marktpartijen en CPO-initiatieven, waarbij zij beter kunnen aansluiten op behoeftes. Het belang van ontmoetingsplekken is ook verankerd in de ontwikkelkaders van

fase 1. Aandacht wordt besteed aan ongedwongen ontmoetingen wat gestimuleerd wordt in de openbare ruimte. Daarbij wordt in het Slenkenpark speelplekken en groene ontmoetingsruimtes gemaakt. In de ontwikkelkaders wordt initiatiefnemers gevraagd om te werken aan: *“Een aantrekkelijke sociale omgeving met een goede openbare ruimte en een goede ‘wijk op ooghoogte’ is van belang voor de beleving en daarmee het sociale functioneren van straten en pleinen. De stedenbouwkundige opzet en programmering binnen een buurtschap moet bijdragen aan ontmoeting en gemeenschapsvorming. Zo bieden de buurtschappen meerdere ontmoetingspunten, diverse plekken om te bewegen of sporten in de open lucht en een centrale ontmoetingsplek of ruimte. Ontmoetingsplekken en voorzieningen zijn optimaal aangesloten op langzaam verkeersroutes. Clustering van functies en meervoudig gebruik van gebouwen voor voorzieningen (zoals scholen, clubgebouwen) draagt bij als sociaal anker in het netwerk van de nieuwe buurt.”*

6. Overige punten

Andere aanknopingspunten tussen uitkomsten uit het participatietraject van de Omgevingsvisie 2050 Gemeente Lelystad en de omgevingsplanwijziging Zuiderhage fase 1 worden gegeven in bijlage 7.

Bijlagen

1. Participatieplan Zuiderhage Omgevingsplan Fase 1
2. Reacties Informatiemarkt Zuiderhage – 10 maart 2025
3. Opgehaalde input werksessie maatschappelijke partners – 19 maart 2025
4. Verslag werksessie maatschappelijke partners – 19 maart 2025
5. Verslag EBZ bijeenkomsten – 10 juli en 11 september 2025
6. Verslag inloopmoment Zuiderhage Omgevingsplan Fase 1 – 15 april
7. Participatienota Omgevingsvisie 2050 Gemeente Lelystad
8. Input participatietraject Omgevingsvisie 2050 Gemeente Lelystad en omgevingsplanwijziging Zuiderhage fase 1

Bijlage 1. Participatieplan Zuiderhage Omgevingsplan Fase 1

Participatieplan Zuiderhage Omgevingsplan Fase 1

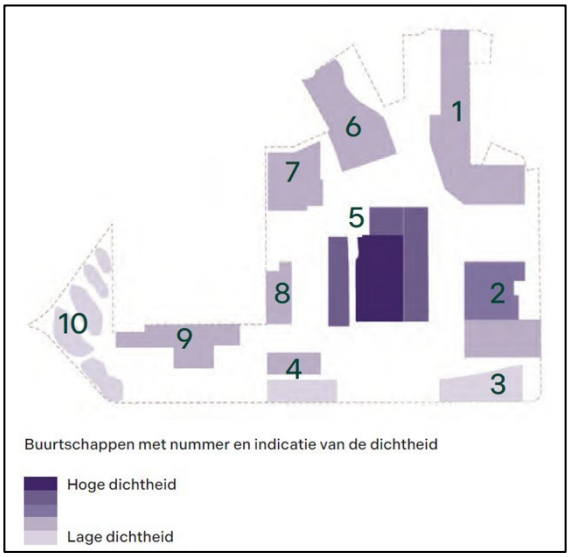
Project: Zuiderhage - Fase 1

Opdrachtgever: Uitvoeringsorganisatie Zuiderhage
Datum: november'24
Versie: 1.0

1. Inleiding

Zuiderhage is een nieuw te ontwikkelen stadsdeel van Lelystad dat ruimte biedt aan 25.000 tot 30.000 nieuwe inwoners. Op 16 juli 2024 heeft de gemeenteraad de mastervisie ZuiderC (voormalige werktitel) vastgesteld. De mastervisie kunt u hier lezen. Deze mastervisie is in alle zorg door het Rijksvastgoedbedrijf en de gemeente Lelystad opgesteld en laat de ambities zien die beoogd zijn voor het nieuwe stadsdeel. Zuiderhage wordt niet in één keer ontwikkeld, de realisatie is opgedeeld in drie fases. Nu de mastervisie is vastgesteld, kan gestart worden met de verdere uitwerking van fase 1. Hiervoor wordt gewerkt aan een omgevingsplan.

De eerste fase van dit project omvat de ontwikkeling van de buurtschappen 6, 7, 8 en 10a. Voor een succesvolle realisatie van deze fase is het van groot belang dat alle belanghebbenden op een transparante en inclusieve manier worden betrokken bij de opstelling van het omgevingsplan.

Dit participatieplan beschrijft de strategie en stappen die de uitvoeringsorganisatie zal ondernemen om bewoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere belanghebbenden te betrekken.

Doelstellingen van het Participatieproces

De doelstellingen van het participatieproces zijn:

- **Informatievoorziening:** Zorgen dat alle belanghebbenden goed geïnformeerd zijn over de plannen en de voortgang van het project.
- **Samen met de omgeving**: Creëren van mogelijkheden voor belanghebbenden om hun visie, zorgen en ideeën te delen.

- **Samenwerking**: Stimuleren van samenwerking tussen Rijk, gemeente, ontwikkelaars en belanghebbenden om gezamenlijke doelen te bereiken en het plan voor fase 1 te verbeteren.
- **Projectrealisatie:** Door op het juiste moment de juiste stakeholders te betrekken bij het omgevingsplan op een effectieve en efficiënte manier de stappen voor Zuiderhage fase 1 te doorlopen.

Doelgroepen

Dit plan richt zich voornamelijk op de onderstaande doelgroepen:

- **Bewoners**: Huidige bewoners (met name Warande en Hollandse Hout) van Lelystad en toekomstige bewoners van Zuiderhage.
- **Bedrijven** en ondernemers: Bedrijven in de buurt van het plangebied en potentiële nieuwe ondernemers in Zuiderhage.
- **Maatschappelijke organisaties**: o.a. lokale milieu- en natuurorganisaties, onderwijsinstellingen, het sportbedrijf, welzijn- en zorginstellingen.

Naast deze belanghebbenden en belangstellenden wordt er intensief samengewerkt met publieke partijen. Provincie Flevoland, waterschap Zuiderzeeland, Staatsbosbeheer, Rijkswaterstaat, verschillende ministeries en ProRail zijn bijvoorbeeld belangrijke gesprekspartners. Naast reguliere bestuurlijke overleggen (voortkomend uit de Bestuursovereenkomst) komen er onder meer werkateliers met experts. Zo borgen we dat de input van deze partijen een plek krijgen in de verdere planvorming.

Tot slot worden marktpartijen betrokken en wordt onderzocht wat zij nodig hebben om de verschillende buurtschappen te ontwikkelen. Hoe dit proces er uit gaat zien moet nog verder uitgewerkt worden.

Participatiestrategie en -proces

Dit participatieplan richt zich op het proces om te komen tot een Omgevingsplanwijziging. Een Omgevingsplan bevat alle regels voor de fysieke leefomgeving, waaronder bestemmingen, bouwregels en de natuur. De gesprekken met inwoners zullen zich vooral richten op belevingswaarde en indeling van het gebied op grote lijnen. De te bespreken onderwerpen zullen dus vooral op themaniveau worden besproken. Hierbij is het belangrijk om aan de voorkant de participanten duidelijkheid te geven over eventuele kaders. Ondanks dat, zal er ook concrete input geleverd worden door participanten. Deze input laten we niet verloren gaan. Deze verwerken

we in een leidraad die we meegeven aan de ontwikkelaars die aan de slag gaan met de verdere uitwerking van de plannen.

Dit participatieproces is opgebouwd uit verschillende fasen, waarbij iedere fase specifieke activiteiten en communicatiemiddelen omvat. Het doel is om op meerdere niveaus en momenten belanghebbenden te betrekken. Na goedkeuring van deze strategie wordt het per fase verder uitgewerkt.

Voorbereidingsfase (Q4 2024 + Q1 2025)

Doel: Informeren en voorbereiden van de betrokkenen op het participatieproces.

- **Nieuwsberichten**: er zijn tot op heden meerdere nieuws- en persberichten verschenen over de planvorming Zuiderhage (door gemeente zelf en door lokale en regionale media)
- **Naamgeving:** De omgeving is betrokken geweest bij het bedenken van de naam van het stadsdeel via een prijsvraag.
- **Kick-off bijeenkomst**: Een inloopbijeenkomst voor alle belanghebbenden waarin het proces van het project, de planning, en de participatiemogelijkheden worden gepresenteerd.
- **Website en nieuwsbrief**: bestaande projectpagina van de gemeente, lancering van een online projectcommunity (waar vragen kunnen worden gesteld) en periodieke updates om belanghebbenden te informeren over de voortgang.

Consultatiefase (Q1 2025)

Doel: Verzamelen van input, belangen en suggesties van stakeholders, Verwachtingsmanagement is belangrijk; welke input wordt gevraagd en wat wordt daarmee gedaan.

- **Inloopbijeenkomsten**: Organisatie van meerdere bijeenkomsten met thematafels om input van belanghebbenden op te halen.
- **Online enquête**: Een enquête op de projectcommunity om input te verzamelen over specifieke thema's zoals groenvoorzieningen, mobiliteit, en voorzieningen.
- **Inspiratieateliers**: Thema-gerichte sessies waarin belanghebbenden wensen en ideeën kunnen aandragen. De wensen en ideeën worden vervolgens door de specialisten nauwkeurig gewogen, zij bepalen of en hoe ze de input gaan verwerken.

- **Social media:** Als instrument om ‘op te halen’ wat er speelt en welke behoeften er zijn
- **Digitale participatie**: Gebruik van online platform (Praat mee platform) waar belanghebbenden vragen kunnen stellen en hun input kunnen achterlaten. -

Ontwerpfase (Q1 + Q2 2025)

Doel: In deze fase vertaalt de uitvoeringsorganisatie de input in het omgevingsplan en toetst dit bij de participanten. De keus om input wel of niet te verwerken is aan de specialisten. Zij motiveren gemaakte keuzes in een separate notitie.

- **Terugkoppelingsbijeenkomsten**: Presentatie van de eerste ontwerpen op basis van de geleverde input, waarbij feedback wordt verzameld voor verdere aanscherping.
- **Digitale participatie**: Gebruik van online platform waar belanghebbenden ontwerpenrichtingen kunnen bekijken en commentaar kunnen geven.

Besluitvormingsfase (Q2 + Q3 2025)

Doel: Formele vaststelling van het omgevingsplan met inspraak van belanghebbenden.

- **Inloopspreekuren**: Inloopmomenten waar belanghebbenden hun laatste vragen en opmerkingen kunnen delen.
- **Formele inspraakprocedure**: Publieke inzage en formele inspraaktermijn, waarin formele zienswijzen kunnen worden ingediend.

Combinatie andere participatieprocessen

Als stad zijn we volop in ontwikkeling. Dat betekent dat er voor alle projecten en ontwikkelingen ook input wordt opgehaald. Een aantal projecten zal waardevolle informatie opleveren die goed te gebruiken is voor dit project. Om een volledig beeld te kunnen vormen voor sommige vraagstukken in dit proces willen we gebruik maken van de onder meer:

- Resultaten van de digitaal dialoog voor de Omgevingsvisie;

- Resultaten van de werkateliers van de maatschappelijke agenda.

Communicatiemiddelen

Om een breed publiek te bereiken en de participatie toegankelijk te maken, worden verschillende communicatiemiddelen ingezet:

- **Projectpagina op www.lelystad.nl/zuiderhage (gemeente)**: actuele informatie over het project, de planning en de participatiemomenten.
- **Website www.woneninlelystad.nl (gemeente)**: informatie over woningbouwprojecten (waaronder later ook Zuiderhage)
- **Participatieplatform (Praat mee)**: begin 2025 volgt een (interactief) online platform voor de gehele gebiedsontwikkeling van Zuiderhage.
- **Projectpagina op http://projecten.rijksvastgoedbedrijf.nl (Rijksvastgoedbedrijf):** informatie voor met name doelgroep ontwikkelaars
- **Nieuwsbrieven**: Regelmatige updates per e-mail naar belangstellenden en betrokken partijen.
- **Bewonersbrieven:** voor 'direct' omwonenden en organisaties
- **Sociale media**: Actieve inzet van kanalen zoals Instagram, Facebook en LinkedIn om updates en bijeenkomsten breed onder de aandacht te brengen.
- **Drukwerk**: Folders, flyers en posters in de wijkcentra, scholen en sportverenigingen om ook minder digitaal vaardige bewoners te informeren. En in de hal van het stadhuis.
- **Lokale media**: Artikelen in de lokale krant, vakbladen en interviews op regionale televisie en radio om het bereik te vergroten.
- **Informatiebord(en):** Momenteel staat er 1 bord. Aan de randen van het plangebied worden er meer geplaatst zodat passanten weten dat op die plek gebouwd gaat worden. Ook wordt er verwezen naar meer informatie en contact.
- **Informatievideo:** Om te gebruiken bij bijeenkomsten, maar ook om online een breed publiek aan te spreken en de boodschap onder de aandacht te brengen. De video is toegankelijk (invl. Ondertiteling).

Evaluatie en Monitoring

Het participatieproces wordt continu gemonitord en geëvalueerd om de effectiviteit te waarborgen. Dit gebeurt aan de hand van:

- **Deelnamecijfers**: Aantal deelnemers aan bijeenkomsten en online platformen.
- **Kwaliteit van de input**: Analyse van de diversiteit en relevantie van de ingebrachte suggesties en opmerkingen.
- **Tevredenheid van deelnemers**: Enquêtes en feedbackrondes om te meten hoe tevreden de deelnemers zijn met het participatieproces.

Conclusie

Met dit participatieplan streven initiatiefnemers gemeente Lelystad en het Rijksvastgoedbedrijf naar een transparant, inclusief en effectief participatieproces voor de ontwikkeling van het omgevingsplan voor fase 1 van Zuiderhage. Met een gestructureerde aanpak en diverse participatiemiddelen willen we alle belanghebbenden en belangstellenden de kans geven om bij te dragen aan een duurzame en goed ingebedde ontwikkeling van dit nieuwe stadsdeel.

Gemeente Lelystad en Rijksvastgoedbedrijf kijken uit naar uw waardevolle bijdrage aan dit proces.

Bijlage 2. Reacties Informatiemarkt Zuiderhage – 10 maart 2025

Reacties Informatiemarkt Zuiderhage 10 maart 2025

Bezoekers van de inloopbijeenkomst 10 maart 2025 konden via een digitaal formulier een reactie achterlaten. Na de bijeenkomst kon men ook nog een reactie achterlaten tot en met zondag 16 maart 2025. Dit kon via de projectpagina op www.praatmeelelystad.nl. Meer dan 250 mensen hebben de avond bezocht. Er zijn 10 reacties binnengekomen. Dit gering aantal reacties in verhouding met het aantal bezoekers kan verklaard worden doordat de overgrote meerderheid positief tegenover de plannen van Zuiderhage staat. De bijeenkomst stond in het teken van het op in grote lijnen informeren. Vragen die mensen hadden werden op de avond zelf beantwoord. Meeste bezoekers kwamen om zichzelf te laten informeren.

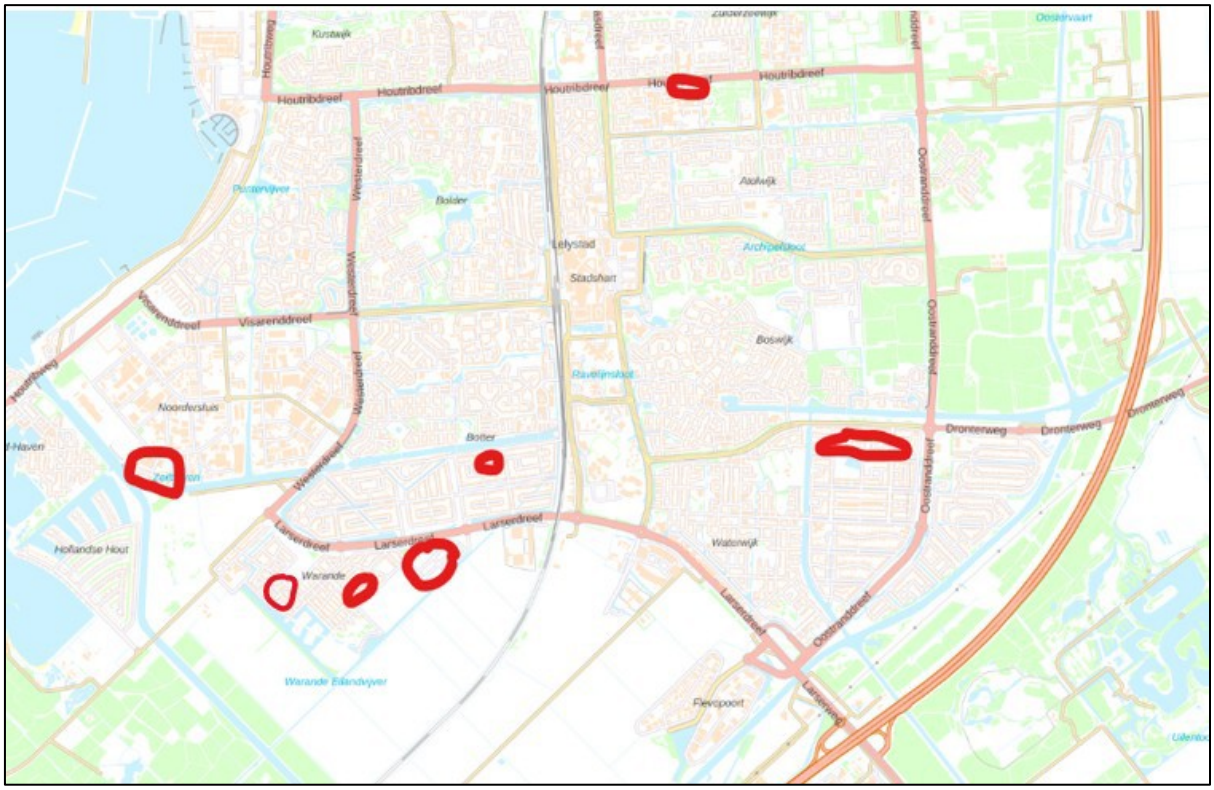
Onderwerp	Reactie	Opmerking/actie
Duurzaamheid en energie	Ik vind de verwarming met Geothermie niet passen bij ons plan. Wij willen graag zelfvoorzienend en 0 op de meter ontwerpen. Gied voor de natuur en ook efficiënt. Besparend voor alle partijen. Is dat mogelijk?	Reactie vanuit groep van 3 CPO's in buurtschap 10a. Mogelijkheden voor warmtevoorziening in buurtschap 10a worden met de CPO's, Gemeente en Vattenfall besproken en nader uitgewerkt. Voor de rest van fase 1 geldt aansluiting op het warmtenet welk Vattenfall gaat ontwikkelen.
Overig	Parkeren. Bij bezoek aan bv winkels of het station. Maar wilt u er aub rekening mee houden dat er steeds meer ouderen in wijken komen. Als je 100 meter kunt lopen krijg je geen parkeervergunning maar wat als je naar de winkel wilt lopen hoe kom je daar dan. en weer terug. Met een taxi of openbaar is misschien u optie. Uit eigen ervaring weet ik dat dit voor ons geen optie is, vanwege de beperkingen door NAH. Bij de informatieavond ervaarde ik geen gehoor. Jong en mobiel?!?!	Hier wordt in de verder planvorming rekening mee gehouden.
	vanmiddag stuurde ik u een email Ik heb begrip voor het feit dat u de lengte met 500 woorden wilt beperken. Maar het stoort mij dat ik mijn	Onduidelijk waar deze mail is binnengekomen en waar het precies over gaat.

	opmerking zo niet kan toelichten.	
	Ik woon Ranonkellaan, ga ik wat merken van de weg die op de plaatjes is ingetekend langs mijn straat?	Betreft onderstaande situatie en de parallel ingetekende weg. Dit is fase 2 van Zuiderhage. Direct aanwonenden worden betrokken bij verdere uitwerking van de plannen.
Wonen	Laten we vooral hoogbouw plegen bij voorzieningen, wellicht is rondom station een hele mooie plek daarvoor	Dit is ook 1 van de uitgangspunt in de huidige plannen. Zoals in de Mastervisie te lezen is heeft buurtschap 6 (fase 1) een hogere woningdichtheid, hier komen meer gestapelde woningen. In het programma van buurtschap 6 (het Campus Gebied) zijn daarom ook vierkante meters voor de commerciële en maatschappelijke voorziening opgenomen. Het zelfde geldt voor buurtschap 5 (fase 2).
	Voor ouderen, senioren woningen, laagbouw, geen apartement. Minimaal 2 slaapkamers ivm zorgverleners.	Hier wordt in de verder planvorming rekening mee gehouden. Tijdens de Informatiemarkt kwam een diverse vraag naar woningentypen (appartementen voor jongeren en starters maar ook seniorenwoningen) naar voren. In de uitvraag naar ontwikkellaars wordt dit meegenomen.
Proces en planning	Ik hoorde eind 2026 start bouw. Laten we daar voor gaan. Lelystad kan niet wachten. We hebben nieuwe aanwas nodig en snel.	Van de boodschap wordt kennisgenomen. Een vergelijkebare reactie van bezoekers op de plannen, het snel willen starten, is regelmatige tijdens de Informatiemarkt gehoord.
Voorzieningen	Zijn er al partners benaderd met betrekking tot de gezondheidszorg? In een gebied met 25000 (deels nieuwe) inwoners is een	19 maart vindt een werksessie plaats met maatschappelijke partners en regionale maatschappelijke instelling om het over dit thema te hebben. In buurtschap 6 zijn maatschappelijke voorzieningen geprogrammeerd. Om duidelijkheid te krijgen hoe dit programma ingevuld wordt

	flinke zorgvraag te verwachten. Is er een verwachting van hoe het gebied er demografisch uit gaat zien. Qua leeftijd, sociaal economisch, maar ook de verhouding nieuwe lelystedelingen en verschuiving binnen de stad. Hieruit kunnen we bijvoorbeeld een inschatting maken hoeveel FTE fysiotherapeuten voor Zuiderhage nodig zijn. Met vriendelijke groet, Don Groen FlevoFysio	is deze sessie georganiseerd. FlevoFysio is hiervoor uitgenodigd.
Mastervisie	Het is een prachtig ontwerp van een nieuwe wijk waar met heel veel aspecten rekening is gehouden. Toch mis ik één belangrijk aspect welke niet verwerkt is in het ontwerp/masterplan en dat is de watersport en toerisme. Lelystad is een stad aan het water met heel veel havens en ligplaatsen aan het Markermeer en IJselmeer. Dat is allemaal voor de zeilliefhebbers. De provincie en gemeente willen okk graag het toerisme op de binnenwateren van onze provincie bevorderen. Wordt vervolgd	Het slenkenlandschap dat door heel Zuiderhage ontworpen is zal niet de waterdiepte hebben voor pleziervaart (met uitzondering van buurtschap 10a). Dit is niet 1 van de uitgangspunten van het Masterplan en heeft te maken met bodem en water technische eisen en beperkingen zoals bruggen. Voor andere vormen van watersport, denk aan kanoën, waterfietsen of suppen, zal het slenkenlandschap wel toegankelijk zijn.
	"Met de toevoeging van 9.000 tot 16.000 woningen, waarvan twee derde betaalbaar zal zijn, wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de woningbouwopgave in Nederland."	2/3 betaalbaar verwijst naar het beleid van de gemeente en het Rijk dat 2/3 van de nieuw te realiseren woningen betaalbaar moet zijn, verdeeld over het sociale huur en het middensegment (betaalbare koop en middenhuur). - Sociale huur = € 900,07 per maand - Midden huur = tot € 1.184,82 per maand

	Wat wordt er bedoeld met "twee derde betaalbaar"?	- Betaalbare koop = woningen onder de € 405.000 ‘vrij op naam’ prijs. Dit verwijst ook naar ‘Beleidsregel Betaalbaar bouwen en bewonen Lelystad’ en het bouwen in de Lelystadse mix (Beleidsregel Betaalbaar bouwen en bewonen Lelystad 2024)

Waar komen de reacties vandaan?

Bijlage 3: Opgehaalde input werksessie maatschappelijke partners – 19 maart 2025

2025-03-20 Opgehaalde input werksessie maatschappelijke voorzieningen d.d. 19/03/2025	Vragen
1. Samenwerking & Synergie	
- Samenwerken, Centrada en welzijn voortzetten	
- Meerdere disciplines bij elkaar onder 1 dak: beweegmakelaar samen met welzijnscoaches. Zij zitten samen met een voorziening voor koken in de wijk en scholen. Daarnaast ook fysio en jong onder 1 dak.	
- Samenwerking heel belangrijk, kosten nemen toe, handjes komen we tekort, meer uitwisselen.	
- Starten vanuit een visie: waarom willen we samenwerken en dan hoe?	
- Niet alleen maar doelgroepen, juist de mix in de wijk.	
- Start meteen met sociale structuren. Organiseer ontmoeten als het niet vanzelf gaat.	
- Jongeren en senioren samenwonen in 1 complex. Inspiratiebron: Teun Toebes.	
- Zorg voor een plek waar ontmoeting vanaf dag 1 er is.	
- Dagelijks leven (zorgorganisatie): onze huidige 102 kleinschalige woon-/zorglocaties zijn grondgebonden, maar wij kunnen ook onderdeel worden van de gestapelde bouw.	
- Signaalfuncties (consultatiebureau, huisarts, etc.) verbinden aan preventie (welzijn, sport en cultuur). (beleid preventie jeugd)	
- In 1 gebouw ook ouderen met hulpvraag en zonder hulpvraag.	
- In 1 gebouw gehandicaptenzorg + ouderenzorg + huisarts is zeker mogelijk	
- Politie + BOA's (!). Kantoor opening	
- Samenwerken (leven) met anderen. Zorg coloriet en huisartsen (multifunctionele ruimten)	
- Welzijn: activiteiten voor mensen met dementie	
- Triade Vitree Inzet cliënten. Werkplek als gastheerfunctie, keuken, schoonmaak	
- Samen wonen: bewoners (VG+GGZ) met buurthuis/bibliotheek, elkaar ondersteunen	
- Mixen verschillende doelgroepen (zorgvraag + draag)	
- Moskee ingelicht	
- Sportvelden + kinderopvang + scholen	
- MFA + sportkantine	
- Sportvereniging en kinderdagverblijf	
- Huisarts + woonzorgorganisatie. Groen van de wijk sterk betrekken bij samenwerking	
- Route voor mensen met dementie als organisatie zich hier gaat vestigen	
- Dagelijks leven (zorgorganisatie): commerciele plint (bijv.), 1e verdieping onze organisatie incl. buitenruimte, senioren 2e verdieping, etc…	
- Hoe inrichten? Wel apart in een gebouw, eigen ingang + verantwoordelijkheid	
- ontmoetingsruimten delen met meerdere organisaties + de buurt.	
- Zie woonzorgvisie, ambulant wonen voor jongeren, koppelen aan het centrum waaruit de begeleiding plaatsvindt.	
- Ontmoetingsruimte is noodzakelijk.	
- Koppeling brede school & groene schoolpleinen (open en parkgericht).	
- Samenwerking dagbestedingsplaastsen bij wijkvoorzieningen. Kennisuitwisseling door nabijheid GGZ en Ouderenzorg.	
- Bedrijfsvoeringsvoordelen: wachtzorg, personeel, inkoop, etc.	
- Doelgroep VG + GGZ in de buurt van groen voorziening en daar kunnen werken.	
- De diverse partners v/h kennisplein kunnen meer zichtbaar en lijflijk beschikbaar zijn voor de inwoners. Samenwerking met MDF, IDO, Welzijn, Huis voor Taal, Gemeente, sociaal wijkteam	
- Atolplaza is een mooi voorbeeld waar nog meer uit te halen valt: buurtlunch met professionals 1x per maand	
- De Bolder: Samenwerking tussen WZF, Centrada, Kwintes	
- Bolder, Hanzeborg, Zorgcampus Ravelijn, Atolplaza	
- Atolplaza: wel iets anders vormgeven	

2. Voorzieningen in buurtschappen	
- Fietsroutes	
- Bushaltes	
- Zijn de pioniers van Zuiderhage, zorg dat het geen bouwput blijft voor fase 1	
- Inclusief sporten en spelen (ook voor beperking). Paden goed begaanbaar voor rolstoelgebruikers,	
- Ontmoetingsplekken laagdrempelig (!). Denk ook aan jongeren ontmoetingsplekken.	
- Ontmoeten!	
- Verbindingen jong en oud	
- direct wel aansluiten bij die 1e groep inwoners. 1 vaste plek waar ze hun vragen kunnen stellen. Denk aan huidige wijkspreekuur/ financieel spreekuur.	
- Kunst in de openbare ruimte	
- Bibliotheek wil aansluiten bij de basisscholen (leesconsulent mediacoach) en KDV consultatiebureau.	
- Volkstuinen	
- Sport: multicourt nabij scholen (kunstgrasveld) voetbal (Cruijftraject?)	
- Sporttoestellen	
- Brede fiets- en wandelpaden voor senioren met verlichting.	
- Stapstenen/natuurlijk spelen voor de kleine kids.	
- ASM-veld (aanvullend)	
- Sturende nudging op bewegen.	
- Huisarts, tandarts, apotheek	
- Belevingstuin voor verschillende doelgroepen te mixen: ouderen PG, uit de wijk.	
- Buurtcentrum samen met Kerkgenootschap. Sport in de openbare ruimte. Busverbindingen	
- Parkeerplaatsen, speelplaatsen 4-12 jaar, wandelroutes, toegangsroutes, fietsenroutes, autowegroutes	
- MFR/Gezondheidscentrum	
- Buurtsupermarkt	
- Cruijfcourt	
- Basketbalveldje	
- Recreatieveld	
- voorzieningen zoals een supermarkt op loop/rollatorafstand.	
- Kinderopvang is dagopvang, BSO, peuter & VVE. Nu al grote tekorten. Koppeling aan onderwijs (meer dan 1 locatie per 1000 woningen)	
- Winkels: in ieder geval supermarkt op haalbare afstand.	
- Reserveer grond voor tijdelijke voorzieningen (huisarts, medici, supermarkt, ontmoeting).	
- Richt openbare ruimte in, maak er het visitekaartje van voor de rest van de ontwikkeling. Na realisatie centrum kan tijdelijke voorziening weg.	

3. Wonen met zorg	Welke ideeën heb je hierbij? Heb je zelf bouwplannen voor dit stadsdeel?	idee	bouwen
Triade Vitree: 24 plaatsen EVMB (ernstige verstandelijke en meervoudige beperkingen) i.o.m. Coloriet (Fase 1)			
- Dagelijks leven (zorgorganisatie): jazeker hebben wij bouwplannen in deze wijk en Lelystad in het algemeen: kleinschalig (22 bewoners), betaalbaar voor iedereen (sociaal), vast PvE = 1.200 m2 bvo + buitenruimte			
- Combineren van wonen en ontmoeten, omkijken naar elkaar.			
- Veilige visplekken voor sporters (zoals rolstoelers).			
- Wonen met zorg niet in de buurt van school ivm prikkels			
- Triade Vitree 36 plaatsen begeleid wonen, met huiskamer cq. ontmoeting (evt VPT volledig pakket thuis). Voorkeur fase 1			
-Coloriet Wens om ongeveer 50 levensloopbestendige appartementen te bouwen met ontmoetingsruimte			
- In Flevoland is geen voorziening waar mensen met een hoge zorg indicatie WLZ V6 7 en hoger kunnen wonen. Hier is veel behoefte aan. Deze mensen moeten nu naar Ermelo ('s Heerenloo en Omegagroep)			
- Omega: wij huren maar kunnen zelf zorgen voor investeerder. Woningen/appartementen op of onder huursubsidie niveau.			
- Huisartsenpraktijken Medi-Stad: Wel samenwerking met andere partijen, zorg woonzorgorganisatie, RCCetc.			
- Medi-stad, wil graag bouwen in het groen. Nieuw concept, huisartsenzorg, minimaal 2.000 m2			
- Omega: Huidige woonvoorziening moeder + kinderen past niet meer bij de zorgvraag. We zouden deze heel graag met spoed verplaatsen. Idee: hofje met in het midden een speelterreintje, éénsgezinswoningen liefst vlakbij de school en winkels			
- Huidige woonvoorziening in centrum Lelystad is gedateerd en past niet meer bij zorgvraag. We zouden deze heel graag verplaatsen naar nieuwbouw: 24 appartementen met 1 slaapkamer, 3 groepshuiskamers, plus kantoor			
- 'S Heerenloo **Acute** vervangende zoekvraag: 24-32 eenheden ca 60m² bvo per cliënt Zoekvraag **op termijn** voor deze 25.000 inwoners: 24-32 eenheden ca 60m2 bvo per cliënt. Voorkeur buurtschap geen must: zo gewoon als mogelijk.			
- Ja, wens tot bouwen van ca. 600 sociale huurwoningen.			
- Kwintes: wij denken nu aan intramurale zorgwoningen: 35 eenheden, ca 45-90m;. 250m2 a 300m2 gemeenschappelijke woonruimte en kantoor. Betreft deels vervangende huisvesting. Dichtbij/Loopafstand bij voorzieningen zoals supermarkt, maar niet persé in centrumgebied.			
- Laagdrempelige ontmoetingsplekken in de wijk/buurt. Niet alleen MFA's maar ook kleinschalige ontmoetingsplekken.			
- Voorstel tot geclusterd wonen.			
- 'landen in het woongebied', dus niet geclusterd alle zorglocaties bij elkaar			
- Combinatie gebruik van functies en voorzieningen, overdag bijv. school. 'S avonds activiteiten voor anderen.			
- Intramuraal programma kan i.c.m. ander intramuraal programma, maar dan bij voorkeur ook gecombineerd met reguliere woningen om 'stempel' of 'stigmatisering' te voorkomen.			
- Ontwikkeling intramuraal vastgoed ook afspraken maken met woningcorpo over ambulant programma VPT, MPT, verdere extramuralisering.			
- de bibliotheek wil dichtbij de inwoner komen. Kijk naar de diensten v/h kennisplein en hulp/advies/cursus aanbieden in Zuiderhage.			

- Lange leve flats (zie interpretatie hiernaast DH):	Lang Leven Thuisflats zijn (vaak bestaande) wooncomplexen waarin ouderen geclusterd wonen. De Thuisflats hebben als doel om met diverse aanpassingen ervoor te zorgen dat ouderen langer en prettiger zelfstandig thuis kunnen wonen.		
- Clusteren van ontmoetingsruimte 'behoefte'			
- Inhoudelijk zorg en welzijn goed combineren.			
- Verschillende generaties bij elkaar.			
- van zorg naar gewoon leven, wonen in een wijk.			
- Besef: mensen die er komen wonen hebben geheid moeite met lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden. De bieb wil graag aansluiten bij een ontmoetingsplek voor 1e ontmoeting!			
- Voorzieningen in de omgeving, woonomgeving, groepswonen in de wijk.			
- Fase 1: doelgroep E.V.M.B. in samenwerking met ouderen. Grenzend aan park met uitdagende prikkels tot ontmoeting, bijv. belevingstuin.			
- voor senioren voorzieningen op loopafstand.			
- wonen met zorg randvoorwaarde = ontmoetingsruimte. Liefst wonen (met nadruk) nabij het groen. Groen op loopafstand.			
- Samenwerking Triade Vitree - Omegagroep. Woongroep, verstandelijk gehandicaptenzorg, GGZ.			
- Kijken met zorgpartner of een samenwerking mogelijk is tussen sociale huurwoningen en zorgwoningen.			
- Is uitwisseling/Samenwerking van wonen/vastgoed tussen zorgpartners mogelijk?			
- Langer thuiswonen stimuleren, woningen daarop inrichten/bouwen.			
- Voorkeur in woonwijk gemêleerd wonen in een groene omgeving.			
- Gehandicapten (lichamelijk of verstandelijk) wonen in de wijk.			
- Dagelijks leven: wij hebben een vast programma van eisen incl. bijbehorend aantal bewoners (22). Onderdeel van ons PVE is ook buitenruimte welke exclusief beschikbaar is voor onze bewoners.			
- Dagelijks leven biedt wonen en zorg voor mensen met dementie. Kleinschalig (22 bewoners) en betaalbaar voor iedereen waardoor ook mensen met alleen AOW bij ons kunnen wonen.			
- Omegagroep Bestaande woning (locatie Langstraatstraat) te ver op afstand (gespikkeld wonen) moet compacter vervangen in de nieuwe wijk.			
- Schaduwplekken			
- Zorglooproutes voor mensen die slecht ter been zijn in de omgeving. Ook voor rolstoelgebruikers, verlichting + goede zitgelegenheid (veilige omgeving).			

Bijlage 4: Verslag werksessie maatschappelijke partners – 19 maart 2025

Besprekingsverslag

Bespreking op	:	19 maart 2025
Tijdsduur	:	Van 13:30 uur tot 15:30 uur
In/te	:	Stadhuis Lelystad
Verslagdatum	:	18 april 2025
Naam steller	:	[redacted]
Doorkiesnummer	:	[redacted]
Team	:	PM

[redacted]

Paraaf Hoofd	:
Medeparaaf	:
Medeparaaf	:
Secretaris	:

Onderwerp	:	Participatiesessie Zuiderhage: maatschappelijke voorzieningen
Aanwezig	:	Namens gemeente:, [redacted] Namens de uitvoeringsorganisatie Zuiderhage: [redacted] Deelnemers vanuit maatschappelijke organisaties en zorginstanties: [redacted] (Triade Vitree) [redacted] (Centrada) [redacted] (Kwintes) [redacted] (OSOL) [redacted] (Welzijn Lelystad) [redacted] (Welzijn Lelystad) [redacted] ('S Heerenloo) [redacted] (Dagelijks Leven) [redacted] (Flevomeer Bibliotheek) [redacted] (Medi-Stad) [redacted] (Omega Groep) [redacted] (Omega Groep) [redacted] (Medi-Stad) [redacted] (Sportbedrijf) [redacted] (Sportbedrijf) [redacted] (Triade Vitree) [redacted] (Triade Vitree) [redacted] (Coloriet)
Afwezig	:	
Kenmerk	:	

CONCLUSIES:	**Uitvoering door/voor**
Er wordt gestart met een korte introductie van [redacted], programmamanager van Zuiderhage. Ze vertelt dat er een Uitvoeringsorganisatie is opgericht tussen de gemeente Lelystad en het Rijksvastgoedbedrijf, waarin de zeggenschap 50/50 is verdeeld. Het RVB heeft de meeste grond binnen het plangebied Zuiderhage in bezit. De gemeente Lelystad heeft de opdracht gekregen vanuit het Rijk om meer woningen te gaan bouwen. In de Woondeal is vastgelegd dat Lelystad zo'n 10.000 woningen zal realiseren tot en met 2030. In de Woonvisie 2022-2027 is als doel gesteld om minimaal	

B & W datum:

SUGGESTIE:

AKKOORD

B	I	II	III	IV	V	VI

BESPREKEN

B	I	II	III	IV	V	VI

1.000 woningen per jaar te bouwen. Het project Zuiderhage betreft dus een nauwe samenwerking tussen gemeente Lelystad en het RVB om aan deze doelen invulling te geven.

In 2024 is door de gemeenteraad de Mastervisie 'ZuiderC' vastgesteld. Hierin is opgenomen dat 2/3e deel van de woningen in het betaalbare segment moet vallen, waaronder sociale woningbouw en is er ook een visie gevormd over de maatschappelijke voorzieningen die binnen Zuiderhage moeten komen.

Op dit moment wordt gewerkt aan fase 1 van Zuiderhage. Dit betreffen 4 buurtschappen met in totaal 2.000 woningen, waaronder buurtschap 6, waar nu met name de maatschappelijke voorzieningen zijn ingepast. Er wordt nu ook gewerkt aan het Omgevingsplan van fase 1, die naar verwachting eind 2025 zal worden vastgesteld.

Deze participatiesessie is bedoeld om input op te halen vanuit maatschappelijke instanties binnen Lelystad om de behoeften in kaart te brengen, om aanvullingen te ontvangen, om wensen en ideeën door te krijgen. De uitvoeringsorganisatie Zuiderhage wil met deze sessie een beeld krijgen in hoeverre zij op de goede weg is en in hoeverre de wensen passen binnen de geraamde m2.

[redacted], communicatieadviseur voor Zuiderhage, geeft een uitleg over de invulling van deze sessie. Eerst wordt een filmpje getoond die op hoofdlijnen schetst wat er in de Mastervisie staat omschreven. Daarna zal [redacted], stedenbouwkundige voor Zuiderhage, een presentatie geven over het plangebied en de verschillende onderdelen van de Mastervisie. Daarna worden de participanten verdeeld over drie groepen om te spreken over drie onderwerpen. Tot slot zal de sessie gezamenlijk worden afgesloten.

[redacted] start met de presentatie waarin het masterplan globaal is opgenomen. Er wordt door de projectgroep Zuiderhage gewerkt om alles een plek te geven binnen het plangebied. Deze sessie draagt hier aan bij: zijn er zaken over het hoofd gezien? Komen er nog goede ideeën en/of oplossingen?

Het Masterplan is uitgewerkt in een preciezere kaart, waarin de maatschappelijke voorzieningen een plek krijgen, ook wel een raamwerkkaart genoemd. Op basis van deze kaart worden verschillende vlekken uitgewerkt en uiteindelijk ontwikkeld door een ontwikkelaar, instantie of CPO's.

De hoofdkwaliteiten van het plan: groen en de buurtschappen zullen in elkaar opgaan. Er worden compacte buurtschappen ontworpen in het groen. De buurtschappen zullen worden omringd door water en groen.

Wat betreft het ruimtegebruik is het totale oppervlak (560 ha) opgedeeld in 3 thema's: natuur (176 ha), parkzone & bufferruimte (77 ha) en het ontwikkelgebied (305 ha). In die 305 ha voor het ontwikkelgebied is 30 ha opgenomen voor (maatschappelijke) voorzieningen. Zie ook pagina 4 van de bijgevoegde presentatie.

Fase 1 bestaat uit buurtschap 10a, 8, 7 en 6. Hierin zullen ook sportvelden worden ingepast. Hiervoor is in 2024 een werksessie Sport georganiseerd, waar o.a. werd geconcludeerd dat de (voetbal)velden aan één zijde van het spoor geclusterd moeten worden (in plaats van aan beide zijden). De tennis en paddel banen zijn aan de overzijde van het spoor gelegd, met als voorwaarde dat er een veilige oversteek van het spoor zal zijn (onderdoorgang).

Buurtschap 6 is opgedeeld in vier kwartieren met ieder een eigen identiteit: energiekwartier, woonkwartier, oosterkwartier en zuidhoek. Hierin zal ruimte worden gemaakt voor een zone voor geothermie, een campuszone en ruimte voor voorzieningen. De verdere invulling moet nog nader worden gedefinieerd. [redacted] geeft aan dat deze sessie hier aan bijdraagt.

Het plangebied kent twee ontsluitingszones en alle vlekken hebben via voet- en fietspaden toegang tot de omliggende natuurzone. Ook zal er een snelfietsroute door het plan komen te liggen.

Een belangrijk karakter van de buurtschappen is het wonen in de mix, met 2/3e deel van de woningen in het betaalbare segment, inclusief 30% sociale woningbouw. 50% zal gestapelde bouw betreffen bedoeld voor o.a. senioren en starters.

Er zijn nu drie schoollocaties in het plan verwerkt, met een kinderopvang aan iedere school gekoppeld. Eén van de drie scholen zal ook een gymzaal krijgen (gelegen in buurtschap 10a).

De ontmoetingsruimten zijn op dit moment nog niet in het plan ingepast en daar wordt rekening mee gehouden. Ontmoeten hoeft geen gebouw te zijn, dit kan ook een plein of speelplek zijn. De sportzones zijn voor nu bedoeld voor verenigingen. Wel zal er een stukje sport in de openbare ruimte geplaatst worden, zo is de wens nu. Wellicht dat niet georganiseerde sport beter in de flexibele zones geplaatst kan worden.

Er wordt gevraagd of er een concreet programma is opgesteld voor cultuur. [redacted] geeft aan dat dat vanuit Zuiderhage dit onder maatschappelijke voorzieningen zal vallen.

Op de vraag hoe hoog de gestapelde bouw zal worden, wordt door [redacted] geantwoord dat er rekening gehouden wordt met in basis 4-6 lagen, maar hier is nog geen definitief besluit over genomen.

[redacted] sluit de presentatie af.

De groepen gaan uiteen. Er zijn drie tafels met ieder een eigen thema: 1. synergie, 2. voorzieningen in buurtschappen en 3. wonen met zorg. Bij iedere tafel staat een flipover waarop post-its door de participanten geplakt kunnen worden met ideeën, suggesties en/of opmerkingen. Iedereen zal bij elke tafel één keer langs gaan.

Na het actieve onderdeel van deze participatiesessie volgt de plenaire afsluiting, met een korte samenvatting van wat bij iedere tafel besproken is:

- Tafel 1: synergie: veel positieve reacties en er worden veel kansen gezien om samenwerking en synergie te kunnen bevorderen. Hoe groei je mee met de ontwikkeling van wijken? Er is een wens voor de mogelijkheid tot functiewijziging: dynamisch in tijd (bijv. zoals de wissellocatie voor de scholen). Belangrijk punt is de wens om veel mix te hebben van verschillende doelgroepen. Niet te veel clusteren, ook niet in de campuszone.
- Tafel 2: voorzieningen in buurtschappen: alle bestaande voorzieningen zijn genoemd, zoals speeltoestellen en sport. Daarnaast kwam naar voren dat er een goede ontmoetingsplek moet worden gecreëerd en dat faciliteren met spreekuren o.i.d. Er is gesproken over gezondheidszorg, wellicht in een tijdelijke vorm gedurende het realiseren van Zuiderhage. Er is meerdere malen aangegeven: rond fase 1 eerst af (ook qua terreininrichting) voordat je aan fase 2 begint. De leefbaarheid voor nieuwe bewoners is een belangrijk aandachtspunt. Wellicht is het soms mogelijk om tijdelijk al in fase 1 een centrum voorziening te creëren die later naar het centrum (buurtschap 5) kan worden verplaatst.
- Tafel 3: wonen met zorg: er is behoefte aan ruimte om woningen met zorg te realiseren. Ook is er behoefte aan vervangende nieuwbouw. Rond de campus: wordt het nu een instellingen terrein i.p.v. geïntegreerd gebied met zorg? Er worden veel kansen gezien, maar er zijn veel randvoorwaarden op de flipover geplakt. Er speelt ook de vraag hoe houdbaar de clustering van de campus is, of dat het beter is om zorg(woningen) meer te verspreiden over de diverse buurtschappen. Voor de zomer zal er een visie vanuit zorg gereed zijn. Het is goed om dit ook af te stemmen met Zuiderhage, die gesprekken lopen ook.

Vervolg: alle input zal worden verwerkt en in een algemene terugkoppeling gemaild worden. Ook zal de presentatie en het filmpje worden bijgevoegd bij deze terugkoppeling. **Actie 1 -> Zuiderhage**	*Zuiderhage*
Het woonprogramma zal in de markt worden gezet met aanbestedingen, we mogen niet 1 op 1 gunnen, ook niet aan (maatschappelijke) instanties. Zodra meer bekend is over deze procedure, zal daarover een terugkoppeling worden gegeven. **Actie 2 -> Zuiderhage**	*Zuiderhage*

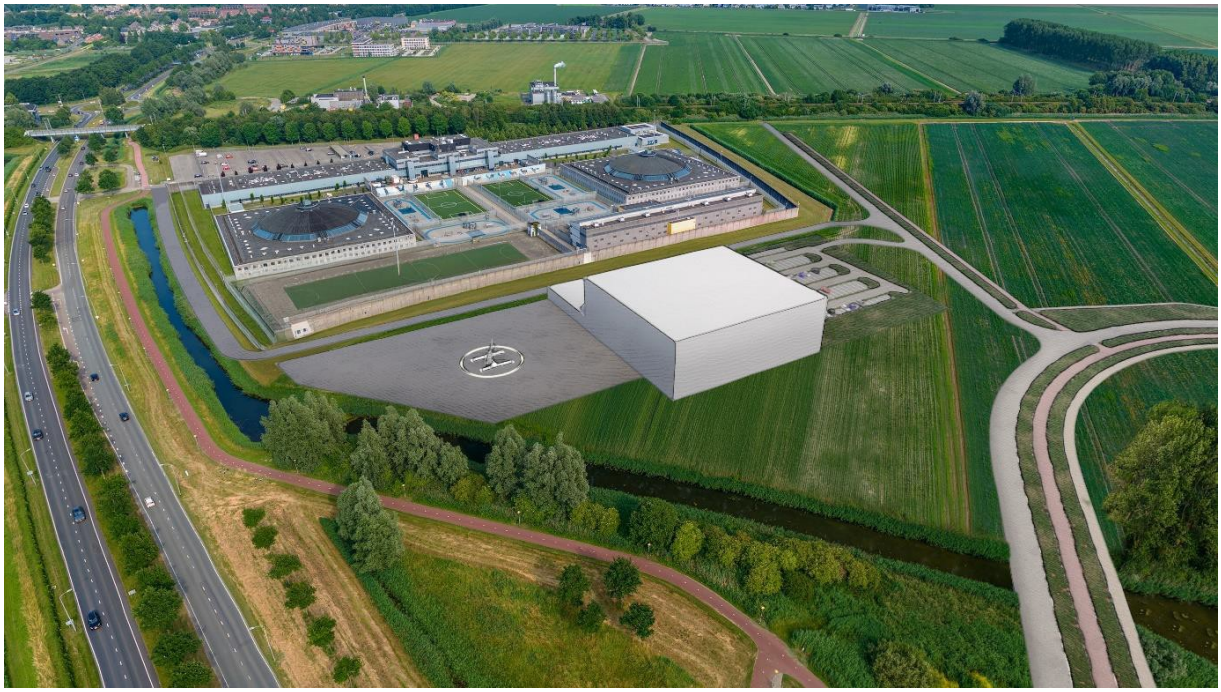
CONCLUSIES: **Uitvoering door/voor**

Bijlage 5: Verslag EBZ bijeenkomsten – 10 juli en 11 september 2025

Verslag van de informatiebijeenkomsten over de projecten renovatie Penitentiaire Inrichting (PI) en de nieuwbouw van de Extra Beveiligde Zittingszaal (EBZ) in Lelystad

10 juli 2025 in de PI Lelystad
11 september 2025 in het Stadhuis van Lelystad

De penitentiaire inrichting (PI) in Lelystad wordt gerenoveerd en er zijn plannen voor de nieuwbouw van een Extra Beveiligde Zittingzaal (hierna: EBZ), gelokaliseerd naast de PI. Tijdens twee inhoudelijk gelijkluidende informatiebijeenkomsten op 10 juli (ongeveer 100 aanwezigen) en 11 september (12 aanwezigen) 2025 zijn stakeholders, omwonenden en belangstellenden op de hoogte gebracht van de beide projecten en de laatste ontwikkelingen hierin.

Schetsmatige weergave van de locatie van de toekomstige EBZ. Bekijk ook de fly over impressie van de toekomstige EBZ. Het ontwerp volgt in een latere fase.

Wat is een EBZ
In de presentatie (zie: informatieavond 10 juli 2025) op de informatieavonden is een toelichting gegeven op wat een EBZ is. Een uitgebreide beschrijving over wat een EBZ is, hoe een zittingsdag verloopt en wat de omgeving hiervan merkt is te vinden in de rapportage randvoorwaarden EBZ (zie: rapportage).

Tijdens de bijeenkomsten is een algemene presentatie gegeven door de projectdirecteur over de voorgenomen bouw en renovatie en over wat omwonenden hiervan gaan merken. Vervolgens zijn presentaties gegeven over de PI en de EBZ, waarbij dieper werd ingegaan op de opgave, de uitwerking, de invloed op de omgeving, het besluitvormingsproces, de omgevingsvergunning en de communicatie en participatie.

10 juli 2025, PI Lelystad

Na dit formele gedeelte konden de aanwezigen aan thematafels in gesprek gaan met de ambtenaren over de te doorlopen procedure, het ontwerp van de EBZ, de renovatiewerkzaamheden aan de PI, het vervoer van gedetineerden over de weg en door de lucht, en de relatie van de projecten met de omgeving. Vertegenwoordigers van de Raad voor de rechtspraak, de Dienst Justitiële Inrichtingen, de politie, het Rijksvastgoedbedrijf en de gemeente Lelystad stonden de geïnteresseerden te woord.

10 juli 2025, PI Lelystad

De thema's aan de tafels waren de volgende: Renovatie PI, Nieuwbouw EBZ, Verkeer en ontsluiting en Woningbouw Zuiderhage.

Na afloop van de avond zijn de vragen, suggesties, tips en zorgen verzameld en gegroepeerd. Hieronder vindt u de weergave daarvan.

Concept plankaart

Proces en planning

In 2021 is gestart met het zoeken naar een locatie voor een EBZ ter vervanging van de huidige locatie 'de Bunker' in Osdorp. De reden dat voor deze plek is gekozen, is dat er een perceel grond beschikbaar is dat direct naast PI Lelystad ligt. De locatie ligt daarnaast centraal in midden en noord Nederland en is daarmee goed bereikbaar voor rechtbanken en gerechtshoven boven de rivieren. Voor onder de rivieren wordt een EBZ gebouwd in Vlissingen.
Vervoersbewegingen van verdachten kunnen beperkt worden door de EBZ te verbinden met een logeervoorziening in de PI. De afgelopen jaren zijn in samenwerking met de gemeente de uitgangspunten voor de EBZ uitgewerkt (zie: Nota van Uitgangspunten) en de plannen verder uitgewerkt. In het schema (zie: Overzicht stappen om te komen tot een EBZ) zijn de stappen die zijn doorlopen in beeld gebracht. De informatieavonden zijn georganiseerd om belanghebbenden te informeren en daarnaast om suggestie en zorgen op te halen. Eind 2025 vindt de formele indiening van de vergunningaanvraag (BOPA) voor de EBZ plaats, om de ontwikkeling planologisch mogelijk te kunnen maken. De gemeenteraad heeft hierin een bindend adviesrecht. Voor belanghebbenden is in deze procedure bezwaar en beroep mogelijk. De beoogde planning is om de EBZ eind 2031 in gebruik te nemen.

Vervoersbewegingen

De EBZ krijgt twee toegangsroutes, één via de openbare weg en één weg op eigen terrein. Op zittingsdagen zijn er transporten van en naar de EBZ over de weg en mogelijk per helikopter. Het geluid van de helikopter blijft binnen de wettelijke normen. Dit neemt niet weg dat de omgeving hier overlast van kan ervaren. De hoog beveiligde transporten, ook wel BOT-transporten genoemd, betreffen meerdere beveiligde voertuigen die zich met verhoogde snelheid verplaatsen, ook deze zullen zichtbaar en hoorbaar zijn. Om de omgeving een beeld te geven van wat ze hiervan gaan merken, is een inschatting gemaakt van het aantal te verwachte vervoersbewegingen. Het is een inschatting omdat het exacte aantal afhangt van het type zaak dat wordt behandeld en nu nog niet bekend is.

Het gemiddeld aantal helikoptervluchten is - bij volledig gebruik van de zittingszalen- van EBZ - ingeschat op ongeveer zes tot tien per week. Gemiddeld gaat het om 80% begeleidingsvluchten en in 20% van de gevallen daadwerkelijk landen. De politie gebruikt hiervoor voornamelijk hun zwaardere type helikopter. Een klein deel van de vluchten zal daadwerkelijk landen, in de meeste gevallen begeleidt de helikopter alleen vanuit de lucht wat minder overlast geeft voor de omwonenden. De aanvliegroutes zijn afhankelijk van de weersomstandigheden en waar mogelijk wordt rekening gehouden met de aangrenzende woningen. De inzet van een helikopter is in het belang van het veilig kunnen uitvoeren van zittingen, de transporten en het veilig houden van de omgeving.

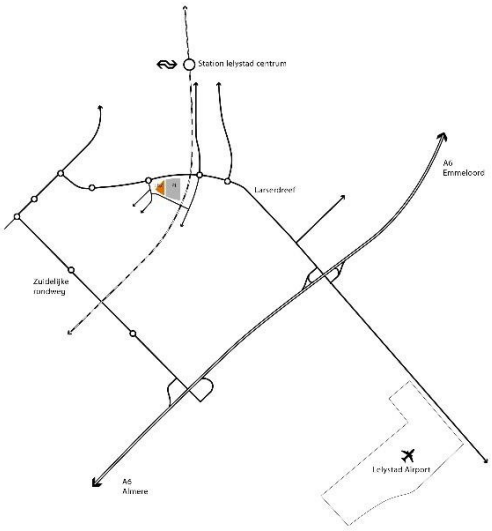
Voor de hoog beveiligde transporten over de weg, ook wel BOT-transporten genoemd, wordt het aantal ingeschat op gemiddeld 10 verplaatsingen per zittingsdag. Tijdens een dergelijk transport zullen in de directe omgeving kort (5-15 seconden) de laatste rotondes en kruispunten worden afgezet om BOT-transporten ongehinderd en snel te kunnen laten passeren. Genoemde afzettingen gelden ook voor kruisende fietspaden. Deze afzettingen zijn vooral bedoeld om de veiligheid van omwonenden en direct aanwezigen in de omgeving goed te kunnen garanderen.

Vanwege de mogelijkheid van overnachten voor gedetineerden, vinden transporten plaats tussen 06:00 uur en 20:00 uur. Bij uitzondering kan het voorkomen dat er vanuit veiligheidsoverwegingen in de nacht een vervoer plaatsvindt. Gezien de omwonenden die hier overlast van kunnen ervaren, zal dit alleen in uitzonderlijke situaties gebeuren. In de Q&A is een nadere beschrijving van de vervoersbewegingen opgenomen (zie: Q&A).

Verkeer en parkeren

De Larserdreef slibt nu geregeld dicht in de spits. Aan hoog beveiligde transporten gaan uitgebreide analyses vooraf en deze vinden alleen plaats als ze veilig uitgevoerd kunnen worden. Andere hulpdiensten (zoals ambulances) worden niet door de hoog beveiligde transporten gehinderd.

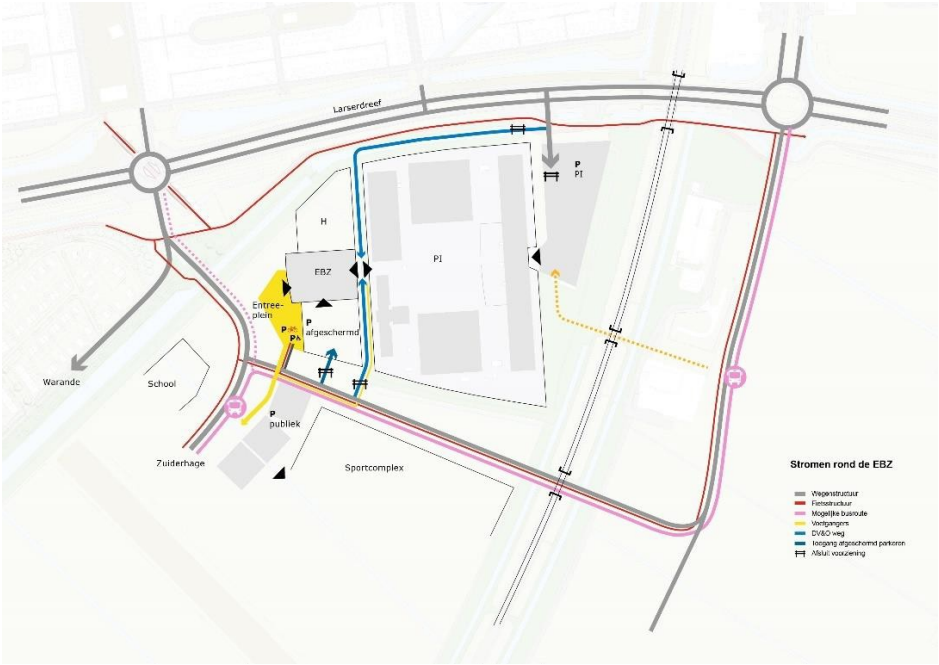
Als de Larserdreef dicht staat, dan zal daar in de planning en uitvoering rekening mee worden gehouden. Belangrijk is de nieuwe rondweg die vanaf de A6 richting de Larserdreef wordt aangelegd. Deze vormt de zuidelijke ontsluiting naar de EBZ Lelystad en de PI Lelystad.

Beoogde ontsluiting gebied

In de omgeving van de EBZ liggen fietspaden waar veel scholieren passeren. Bij de aanvoer van verdachten met beveiligde transporten wordt hiermee rekening gehouden. Op alle kruispunten op de fietspaden is bij transporten politie aanwezig om het verkeer te begeleiden. Het verkeer wordt kort tegengehouden om een transport te laten passeren. Aan de noordkant wordt bekeken hoe de ontsluiting van de PI (die kruist met het fietspad) veilig kan worden ontworpen.

Op het EBZ-terrein komt een afgeschermde parkeerplaats voor belanghebbende bij zittingen zoals werknemers, advocaten, getuigen en journalisten. Daarnaast wordt voorzien in voldoende openbare parkeergelegenheid. Het plan is om deze te combineren met de parkeervoorziening van de sportfaciliteit van Zuiderhage, ten zuiden van het projectgebied gelegen. De EBZ leidt niet tot een toename van parkeren in de omringende woonwijken Warande en Landstrekenwijk en in de toekomst in Zuiderhage.

Voorziene verkeersstromen

Tijdens de bouwperiode is er een tijdelijk toename van (bouw)verkeer van en naar de locatie, niet alleen voor de EBZ maar ook voor de bouw van Zuiderhage en de renovatie van de PI, die vrijwel gelijktijdig zullen plaatsvinden. Er komt een aparte bouwweg en parkeren zal plaatsvinden op een eigen terrein. Uitgangspunt is dat ook tijdens de bouw de overlast tot een minimum beperkt moet worden. Als het zover is, worden omwonenden geïnformeerd over de werkzaamheden door de aannemer.

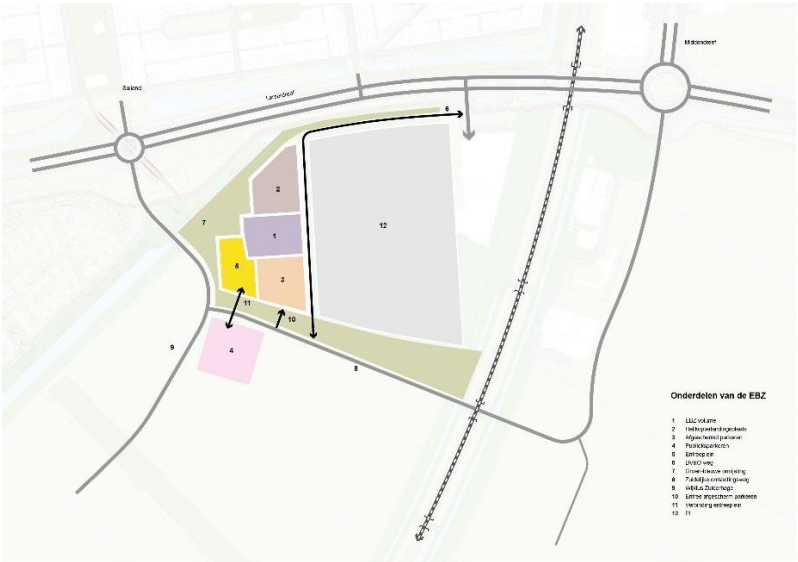
Veiligheid

In de omgeving worden zichtbare maatregelen genomen voor de veiligheid. Men moet rekening houden met de aanwezigheid van zwaarbewapende agenten op kruispunten dicht bij de EBZ tijdens zwaarbeveiligde BOT transporten. Rondom de EBZ wordt een beheersbare zone gecreëerd waar goed overzicht is en inkijkmogelijkheden in het gebouw worden voorkomen. Ook is er cameratoezicht in de openbare ruimte in de omgeving van de EBZ. Deze beelden worden uitsluitend door politiediensten gebruikt.

De rechtspraak werkt nauw samen met diverse politiediensten en de Dienst Vervoer en Ondersteuning om de EBZ, de PI Lelystad en de omgeving veilig te houden. Bij gebruik van een EBZ wordt met alle risico's en scenario's rekening gehouden en aan elke zittingsdag gaat een uitgebreide en zorgvuldige voorbereiding vooraf. Een toename van incidenten rondom de EBZ en de PI wordt niet verwacht, de zittingsdagen en transporten worden zorgvuldig gepland en georganiseerd met een grote inzet van de verschillende politiediensten.

Gebouw en landschap

In de vergunningaanvraag (BOPA) wordt vastgelegd hoe het gebouw, de landschappelijke inpassing, het afgeschermd parkeren, de helikopterlandplaats en de toegangswegen op de locatie een plek krijgen. Het gebouw wordt niet hoger dan ca. 20 meter en de muur rond de helikopterlandplaats ca. 5 meter. Het exacte ontwerp wordt in een volgende fase uitgewerkt. Het gebouw en het afgeschermd parkeren zijn gekoppeld aan de toegangsweg aan de zuidzijde van het terrein, de helikopterlandplaats ligt daardoor aan de noordzijde van de EBZ.

Onderdelen terrein EBZ

Op het terrein worden ook waterpartijen ingepast voor de landschappelijke kwaliteit en waterberging. De impact op de watergang van de nieuwe weg aan de noodzijde van de PI wordt nog onderzocht, voorop staat dat de waterberging en waterkwaliteit niet in het geding mogen komen.

Vanuit de omgeving is er een sterke wens om een groene afscheiding tussen de woningen aan de Larserdreef en de locatie van de EBZ te behouden. Wij hechten een groot belang aan een goede landschappelijke en architectonische inpassing van de EBZ in de omgeving. In het ontwerp nemen we dit als uitgangspunt mee. Hierbij moet rekening worden houden met het veilig kunnen landen van de helikopter en moet onderzoek worden gedaan naar de waarde van de aanwezige bomen. De inzet is om het groen te behouden waar dat kan of op een andere manier terug te brengen rekening houdend met het zicht vanuit de tegenoverliggende woningen.

11 september 2025, Stadhuis Lelystad

11 september 2025, Stadhuis Lelystad

Aan de schetskaarten en impressies kunnen geen rechten worden ontleend.

Bijlage 6: Verslag inloopmoment Zuiderhage Omgevingsplan fase 1 – 15 april

Aanleiding en doel
Op woensdag 15 april organiseerde de Uitvoeringsorganisatie Zuiderhage tussen 19.00 en 20.00 uur een inloopmoment op het stadhuis, hetgeen was aangekondigd middels een advertentie is de Flevopost (19 maart), de diverse nieuwsbrieven (o.a. Warande) en in het bekendmakingsbesluit (Nr. 140392).
Dit inloop moment is georganiseerd om een ieder de gelegenheid te geven om vragen over de ontwerp omgevingsplanwijziging Zuiderhage fase 1 en het besluit hogere waarde geluid, dat op dat moment ter inzage ligt, te kunnen stellen. Naast medewerkers van de uitvoeringsorganisatie waren er die avond dan ook collega's van het bureau aanwezig die het ontwerp omgevingsplan hebben opgesteld, collega's van de gemeente aanwezig die betrokken zijn geweest, o.a. de verkeerskundige, stedenbouwkundige en collega's die werken aan de Extra Beveiligde Zittingslocatie (EBZ) en Penitentiaire Inrichting (PI), om vragen te kunnen beantwoorden.

Belangstelling
Het inloopmoment is door circa 60 personen bezocht, hieronder een sfeerimpressie middels de foto's die zijn gemaakt.

Figuur 1 15 april 2026, Stadhuis Lelystad

Een enkele bezoeker liep alleen rond op zoek naar informatie, maar de meesten wilden echt in gesprek. De collega's van de EBZ en PI hadden het rustig, een enkeling liep naar hen door het was prettig dat ze er waren.

De onderwerpen die werden besproken varieerden, van wat voor woningen komen er allemaal en wat is de prijs voor een goedkope starterswoning, tot ' is er al zicht op de planning van de bouw'. Maar ook vooral veel vanuit de betrokken bij een van de Collectief Particulier Opdrachgeverschappen (CPO's) en bewoners van het Woonhavenpad.

Vragen, reacties en acties
Hieronder zijn de specifieke vragen weergegeven, inclusief reactie danwel vervolg actie.

- Bewoners van het Woonhavenpad geven aan graag in gesprek te willen gaan over de ontsluiting van de wijk (verkeer) en hoe het zit met het parkeren straks. De verkeerskundige van de gemeente heeft ze op de avond zelf te woord gestaan. Vervolgens is er een gesprek geweest met de programmamanager op het stadhuis, dit is voor beide partijen naar tevredenheid verlopen.
- Een vertegenwoordiger van een Fysio Centrum heeft aangegeven graag te willen meedenken als strategisch partner op het gebied van fysiotherapie, sport, leefstijl en wijkgerichte gezondheid. Hij vroeg zich af hoe hij aan tafel komt om hun eigen plannen te presenteren met als doel: bijdragen aan een sterk gezondheids- en beweegconcept in de wijk. Aangegeven op de avond zelf dat er contact wordt opgenomen vanuit de uitvoeringsorganisatie.
- Vraag van een bewoner die binnen het geluidscontour van het regelstation woont; 'Wat betekent dit voor mijn wooncomfort?' de geluidsdeskundige van het bureau heeft de bewoner te woord gestaan en uitleg gegeven.
- Mogelijk toekomstige bewoner geeft aan een groot bezwaar te hebben tegen de verhoging van de geluidsnorm Noordersluis omdat er sprake is van een gezamenlijk geluid in combinatie met het geluid van de Laan van Nieuwland. De geluidsdeskundige van het bureau heeft diegene te woord gestaan en uitleg gegeven over de twee geluidsbronnen (industrielawaai en verkeerlawaai) en hoe dit ook samenkomt en wat het effect daarvan is.
- Een bewoner van geeft aan dat er in Lelystad Haven geen voorzieningen meer zijn en dat ze daarom is aangewezen op de voorzingen in de wijk Warande (Albert Heijn, medische functies) . Ze doet dit op de fiets. Ze heeft de wens dat er komende vanaf de hoge fietsbrug over de Lage dwarsvaart een fietspad door gebied 10A wordt aangelegd waardoor er voor de inwoners van Lelystad haven een kortere route naar Warande ontstaat. Ze heeft dit in eerdere

presentaties gezien maar nu niet meer. De stedebouwkundige en verkeerskundige hebben haar uitleg gegeven over de toekomstige situatie.

- Bewoners uit Hollandse Hout geven aan de wens te hebben voor een geluidswal langs de Verlengde Westerdreef tussen de Albert Heijn en het kruispunt met de Buizerdweg. Aangegeven dat dit onder een ander project (Rondweg Lelystad Zuid) valt.
- Bewoner gaf aan dat een tennisvereniging padelbanen wil realiseren in fase 1. Uitte zorgen over de richtafstand die hoort bij padelbanen, de geluidsdeskundige van het adviesbureau is met hem in gesprek gegaan, daarnaast vanuit de gemeente aangegeven dat hier met het sportbedrijf naar wordt gekeken. Dat op dit moment nog niet is gekeken waar, welke en hoeveel banen er komen te liggen.
- Er werden vragen gesteld over de ontwikkeling van een onderstation van Liander bij deelgebied 10. Waar komt dit onderstation en hoe wordt dit gerealiseerd. De stedenbouwkundige heeft hier een toelichting kunnen geven.
- Op het industrieterrein Noordersluis zit een vuurwerkbedrijf, is rekening gehouden met de veiligheid in de omgeving vanwege dit bedrijf? Aangegeven dat vuurwerkbedrijven hun activiteiten specifieke omgevingsvergunningen, toestemmingen en meldingen nodig hebben. Afhankelijk van de locatie en schaal worden deze behandeld door regionale omgevingsdiensten (Omgevingsdienst Flevoland) in opdracht van de gemeente of provincie. Omgevingsdienst Flevoland heeft het omgevingsplan heeft beoordeeld, geen aanpassingen nodig n.a.v. dit bedrijf.
- Door een bewoner aangegeven dat het verkeer op de Westerdreef hard rijdt (70 km/u), en de vraag gesteld of dit langzamer lam? Ook zorgt dit verkeer voor geluidsoverlast. De verkeersmedewerker heeft aangegeven hoe de snelheden t.b.v. de wegen wordt bepaald.

Bijlage 7: Participatienota Omgevingsvisie 2050 Gemeente Lelystad

Participatienota Omgevingsvisie 2050
Gemeente Lelystad

Deze participatienota geeft een samenvatting van alle ideeën en reacties van inwoners en andere betrokkenen. Ook staat erin wat de gemeente met deze inbreng doet voor de Omgevingsvisie 2050.

Definitief, versie juni 2025

Lelystad

Inhoud

1. Inleiding 2
2. Algemene samenvatting 3
3. Algemene reactie gemeente 5
4. Input per onderwerp 7

Bijlage Genodigdenlijst professionele stakeholdersessies

1. Inleiding

Een toekomstplan voor Lelystad maken we als gemeente niet alleen. Dat doen we samen met inwoners van Lelystad, bedrijven uit de stad, partners van de gemeente en andere overheidsinstellingen. Om alle ideeën, zorgen en belangen op te halen hebben we verschillende participatiemomenten georganiseerd in de periode september 2024 t/m februari 2025:

- **Denk Groot-avond:** op 24 september 2024 organiseerden we een inloopavond bij het MBO College Lelystad.
- **Digitale Dialoog:** van 19 augustus tot 7 november 2024 konden inwoners van gemeente Lelystad deelnemen aan een digitale vragenlijst bestaande uit twee rondes. De eerste ronde bestond uit vier open vragen. In de tweede ronde kreeg iedereen de mogelijkheid om de antwoorden uit ronde 1 te beoordelen.
- **Professionele stakeholdersessie I:** op 29 oktober 2024 organiseerden we de eerste bijeenkomst met professionele stakeholders.
- **Spoken Word workshop:** op 20 november 2024 organiseerden we twee Spoken Word workshops voor jongeren tussen de 16 en 25 jaar onder begeleiding van woordkunstenaar Elten Kiene. Deze input brachten we tot leven met een video.
- **Inloopmoment:** op 12 december 2024 organiseerden we een inloopmoment op het stadhuis voor belangstellenden.
- **Digitale Dilemma's:** van 20 januari 2025 tot en met 11 februari 2025 hebben we een digitale vragenlijst uitgezet. Hierin vroegen we de inwoners van gemeente Lelystad om per dilemma aan te geven wat zij belangrijker vinden.
- **Professionele stakeholdersessie II:** op 20 januari 2025 organiseerden we een tweede bijeenkomst met professionele stakeholders.
- **Werksessie Omgevingsvisie 2050:** op 6 februari 2025 organiseerden we een werksessie met inwoners waarbij we samen in de verstedelijkingsmodellen doken.
- **Professionele stakeholdersessie III:** op 15 april 2025 organiseerden we de derde en afsluitende bijeenkomst met professionele stakeholders.

Al deze momenten samen hebben veel informatie opgeleverd over hoe inwoners, partijen en partners in Lelystad aankijken tegen de toekomstige ontwikkelingen. In deze participatienota hebben we deze informatie zo goed mogelijk proberen samen te vatten. Voor een verslag van een specifiek participatiemoment verwijzen we naar onze webpagina www.lelystad.nl/denkgroot.

Leeswijzer
Hoofdstuk 2 geeft een algemene samenvatting van alle ingebrachte ideeën, zorgen en wensen vanuit de samenleving. In hoofdstuk 3 geven we vanuit de gemeente een algemene reactie daarop. In hoofdstuk 4 gaan we dieper in op verschillende onderwerpen die naar voren kwamen tijdens de participatiemomenten.

2. Algemene samenvatting

Er kwamen veel verschillende onderwerpen naar voren tijdens de verschillende participatiemomenten. De onderstaande onderwerpen werden het meeste genoemd:

- Groen en natuur
- Wonen en ruimte
- Verkeer en veiligheid
- Voorzieningen en recreatie
- Ontmoeting en beleving

Groen en natuur
Lelystad is een stad die zich onderscheidt door het vele groen en de natuur. Inwoners geven aan dit te waarderen. Ze vinden het erg belangrijk dat de gemeente bij het ontwikkelen van nieuwe woningbouwlocaties rekening houdt met de verbindingen tussen de verschillende groengebieden. Dit zorgt ervoor dat de unieke natuurlijke omgeving behouden blijft.

Input vanuit de professionele stakeholders
Vanuit de professionele stakeholders is aangegeven dat er rekening gehouden moet worden met klimaat adaptieve maatregelen. Bijvoorbeeld ruimte om piekbuien (hevige regenbuien) op te vangen. Daarnaast is er bij het verdichten van bepaalde gebieden risico op hittestress. Dit betekent dat in gebieden waar meer woningen worden toegevoegd, voldoende of meer groen moet komen. Groen zorgt voor verkoeling, waardoor het niet te heet wordt in de zomer.

Wonen en ruimte
Inwoners willen graag geschikte en betaalbare woningen voor zowel jongeren als senioren. Ze vinden het behouden van ruimte in de wijken belangrijk. Toch zien ze ook plekken waar verdichting (meer huizen in een wijk) mogelijk is, zoals rond het centrum of rond de buurtcentra. Hoogbouw kan hier een goede oplossing zijn. Inwoners vinden dat de gemeente beter moet sturen bij woningbouwontwikkelingen, met een duidelijke visie op woningbouw.

Input vanuit de professionele stakeholders
De professionele stakeholders willen gemengde wijken, met verschillende soorten woningen. Er is veel vraag naar woningen voor ouderen, ook voor mensen met dementie. Verdichten (meer huizen in een wijk) kan helpen, zodat mensen in de eigen wijk kunnen blijven wonen. Er moet rekening gehouden worden met de betaalbaarheid van de nieuwe woningen. Er is vooral veel vraag naar middenhuur woningen. Dit zorgt ook voor een betere doorstroming in de wijk. Als de stad uitbreidt over de A6, moet er gelet worden op luchtkwaliteit, veiligheid en voorzieningen. Ook zijn er zorgen over de bereikbaarheid voor hulpdiensten en dat de uitbreidingen op zichzelf staande dorpen worden.

Verkeer en veiligheid
De bereikbaarheid met de fiets moet optimaal zijn. Het openbaar vervoer kan beter, vooral de busverbindingen. Sociale veiligheid is ook erg belangrijk.

Input vanuit de professionele stakeholders
Professionele stakeholders geven aan dat de bereikbaarheid van het OV goed moet blijven. De doorstroming op de dreven kan betere. Veiligheid moet een belangrijk onderdeel zijn bij het toekomstplan van de stad. Ze vragen zich af of de Lelylijn goed is meegenomen in de plannen, en of er een station in Noord-Lelystad kan komen.

Voorzieningen en recreatie
Inwoners willen een breder en gevarieerder aanbod aan winkels, horeca en evenementen. Vooral in het centrum is dit erg gewenst. Inwoners willen ook meer voorzieningen op het gebied van sport, recreatie en cultuur. Inwoners missen een volwaardig ziekenhuis. In het stadscentrum moet de ruimte voor auto's ondergeschikt zijn aan de ruimte voor winkels, horeca en ontmoetingsplekken.

Input vanuit de professionele stakeholders
Professionele stakeholders geven aan dat de voorzieningen goed moeten blijven, ook als er meer huizen komen. Sport is belangrijk en moet een plek hebben in de omgevingsvisie. Er is echt beweegarmoede en jongeren moeten worden uitgedaagd om te bewegen. Zorg voor ruimte voor speelplekken, vooral ook natuurlijke spel- en ontdekplekken. Sport en spel is nu erg gecentreerd, dat mag meer verspreid worden.

Ontmoeting en beleving
Inwoners willen plekken waar ze elkaar spontaan kunnen ontmoeten, zowel in het centrum als in de wijken. Vooral het stadscentrum mist gezelligheid. De stad moet levendiger worden en aantrekkelijker, vooral jongeren. Tegelijkertijd willen inwoners de rust en ruimte in de woonwijken behouden. Inwoners zijn tegen het slopen van herkenbare, historische gebouwen. Oude gebouwen die geen toegevoegde waarde hebben, mogen plaatsmaken voor nieuwe ontwikkelingen.

Input vanuit de professionele stakeholders
Professionele stakeholders willen meer ikc vorming in de wijken. (Ikc staat voor integrale kind centra: locaties waar kinderen van 0 tot 12 jaar opvang en scholing krijgen.) Ze vinden het belangrijk dat mensen elkaar kennen en ontmoeten. Die sociale cohesie in de wijk is belangrijk. Zo kunnen problemen tijdig herkend worden. In de omgevingsvisie moet daarom aandacht zijn voor sociale ontmoetingsplekken (in de wijken).

3. Algemene reactie gemeente

Gemeente Lelystad is blij met de betrokkenheid en waardevolle inbreng van inwoners en andere partijen. We danken iedereen voor hun ideeën en het delen van hun wensen en zorgen voor de ontwikkeling van onze stad. Wij hebben goed geluisterd en willen graag onze reactie delen.

Wij hopen dat deze reactie laat zien dat we werken aan een groene, gezonde en fijne stad. De mening van inwoners en andere betrokkenen nemen we serieus en gebruiken we in onze plannen.

Hieronder geven we per thema een korte reactie. In hoofdstuk 4 gaan we dieper in op de ideeën, zorgen en wensen die zijn gedeeld.

Groen en natuur
Als gemeente vinden we groen belangrijk voor een gezonde en fijne leefomgeving. We willen parken, bossen en natuur behouden en verbeteren. Ook zorgen we voor goed onderhoud en maken we het groen aantrekkelijk om te gebruiken. Door klimaatverandering zijn er vaker extreme weersituaties, zoals hevige regenbuien. Daar houden we rekening mee. We hebben veel wensen en binnen de beschikbare ruimte moeten we keuzes maken. Elke wijk is anders, dus we kijken per plek wat nodig en mogelijk is.

Wonen en ruimte
We willen gemeente Lelystad laten groeien in balans. Dat betekent dat we op de juiste plekken de juiste keuzes moeten maken. En dus woningen bouwen op de juiste plekken. We letten op betaalbaarheid en willen inwoners zo lang mogelijk in hun eigen wijk kunnen laten wonen. Soms bouwen we hoger (hoog- en midden hoogbouw), zoals met appartementen. We bouwen voor verschillende groepen mensen. Daarbij houden we rekening met ruimte en groen. Ook zoeken we naar de juiste balans tussen woon- en werkgelegenheid.

Verkeer en veiligheid
Als gemeente vinden we goede en veilige fietspaden belangrijk. We blijven werken aan betere bereikbaarheid en verkeersveiligheid. Ook willen we het openbaar vervoer verbeteren. Daarnaast zorgen we voor meer sociale veiligheid op straat en bij fietspaden.

Voorzieningen en recreatie
We willen dat mensen gezond kunnen leven in gemeente Lelystad. Daarom maken we ruimte voor sport, spel en ontspanning. In nieuwe wijken zorgen we voor meer dan alleen huizen. Er moet ook plek zijn voor winkels, sport, cultuur en ontmoetingen. In bestaande wijken kijken we hoe we dit kunnen verbeteren, zeker ook wanneer we woningen aan de wijk gaan toevoegen (verdichten). Wat we doen, hangt af van de locatie en de behoefte van de wijk. We houden rekening met de toekomst en de kwaliteit van het Stadshart.

Ontmoeting en beleving
We willen een levendige stad waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, spelen en ontspannen. In de wijken willen we dat mensen elkaar leren kennen, waardoor de sociale

cohesie versterkt. Openbare plekken moeten prettig zijn om te verblijven. Ook willen we het cultuur-historisch erfgoed van Lelystad behouden.

Overig
Er is veel ruimtelijke druk op het buitengebied. In de Omgevingsvisie geven we aan wat we belangrijk vinden en wat we het zwaarst vinden wegen. We houden rekening met landelijke doelen, zoals duurzame energie (energietransitie), woningen aardgasvrij maken (warmtetransitie) en veiligheid.

4. Input per onderwerp

	Ideeën, zorgen en wensen uit samenleving	Reactie gemeente Lelystad
GROEN EN NATUUR		
1	Parken, bossen, natuurgebieden en meren zorgen voor een aangename en gezonde leefomgeving, met volop mogelijkheden voor wandelen, fietsen en recreatie	Wij zijn het met deze inbreng eens. We zetten daarom in op het versterken van een gezonde leefomgeving bij de verdere ontwikkeling van Lelystad.
2	Groen behouden en meer groen in de stad toevoegen.	Groen en natuur zijn sterke punten van Lelystad. Vanuit de gemeente maken we onderscheid tussen groen zoals gazons en hondentoiletten en groen met natuurwaarde. Vooral de laatste willen we zoveel mogelijk versterken.
3	Het groen in de stad moet goed onderhouden worden.	We zijn het met deze stelling eens. De Omgevingsvisie gaat niet in op het onderhoud van groen, omdat de Omgevingsvisie een hoger abstractieniveau heeft.
4	Grond met grote waarde voor landbouw of natuur moet bewaard blijven.	Er zijn veel grote ruimtevragen in het buitengebied. In de Omgevingsvisie willen we dit zo goed mogelijk ordenen. Hierbij proberen we natuurlijk de belangrijke bestaande waardes zoveel mogelijk te respecteren en in te passen in nieuwe ontwikkelingen.
5	Het groen in de stad is niet altijd even bruikbaar voor bewoners.	We erkennen dat het groen in de stad niet altijd goed bruikbaar is. Dit wordt ook meegenomen in de Omgevingsvisie. De concrete uitwerking vindt plaats in bijvoorbeeld gebiedsontwikkeling of programma Natuur.
6	64% van de inwoners (uit de inwonerspeiling)[1] vindt het belangrijker om al het groen in de wijk te behouden dan dat er voorzieningen en woningen in de wijk worden gebouwd.	Omgaan met de beschikbare ruimte is keuzes maken. Dit vraagt om maatwerk, waarbij er goed gekeken wordt naar wat er nodig is in een wijk. Voor groen in de wijk maken we onderscheid tussen zogenaamd kijkgroen, zoals gazons en hondentoiletten, en groen met natuurwaarde.
7	57% van de inwoners (uit de inwonerspeiling)[2] vindt het belangrijker om een woning te hebben met een eigen tuin maar minder groen in de buurt, dan dat ze geen eigen tuin hebben of alleen een terras, maar met veel groen in de buurt dat wordt gedeeld met buren.	We willen meer variatie in woningbouw voor verschillende doelgroepen. Lelystad heeft relatief veel eengezinswoningen met (ruime) tuin. Andere woningtypes als aanvulling hierop zijn noodzakelijk. Hierbij kijken we naar de behoefte en het huidige aanbod van woningtypes in de wijk.
8	Inwoners vinden dat de gemeente bij woningbouwlocaties rekening moet houden met de groenstructuur en het behouden van verbindingen tussen groengebieden.	Dit vinden wij ook belangrijk. In de Omgevingsvisie werken we met het ‘landschappelijk raamwerk’ waardoor de verschillende groenstructuren met elkaar verbonden worden en elkaar zo versterken.

[1] Afkomstig uit de inwonerspeiling Digitale Dilemma’s
[2] Afkomstig uit de inwonerspeiling Digitale Dilemma’s

9	Voor het beheer van openbaar groen kan ook ingezet worden op buurttuinen, voedselbossen of wijkgroen. Kijk bijvoorbeeld of het beheer van groen in de wijk bij de inwoners belegd kan worden.	In het programma Natuur is opgenomen dat Lelystad werkt aan het faciliteren van groene initiatieven vanuit inwoners. Initiatieven komen samen op de webpagina gemeentelelystad.nl/mensenmakendebuurt. Daarnaast kunnen inwoners zich aanmelden als Groene Ambassadeur. Dit zijn inwoners van Lelystad die zich inzetten voor het vergroenen van hun omgeving. Aanmelden kan via gemeentelelystad.nl/ambassadeur.
10	Als er extra woningen worden gebouwd, moet er ook extra ruimte worden gegeven aan water.	Bij ontwikkelingen houden wij zeker rekening met voldoende ruimte voor waterberging. Hiervoor gelden de regels van het Waterschap over watercompensatie. Daarmee worden de negatieve effecten van toegenomen verharding, zoals bebouwing en bestrating, tegengegaan.
11	Neem ook ruimte op voor klimaatadaptatie om hittestress en piekbuien plek te geven. Vooral bij verdichting wordt hittestress als aandachtspunt meegegeven.	Wij houden bij ontwikkelingen rekening met de veranderende weersextremen (zoals hevige regenbuien en hittegolven) als gevolg van klimaatverandering. Dit is onderdeel van toekomstbestendige gebiedsontwikkeling.
WONEN EN RUIMTE		
12	De ruimte en het groen van de dreven kan anders (beter?) benut worden, bijvoorbeeld voor recreatie.	Een andere omgang met de dreven maakt deel uit van de Omgevingsvisie. De dreven zijn ruim opgezet en dat is niet overal noodzakelijk. Mochten sommige dreven worden versmald (minder ruimte geven aan de auto), dan kijken we hoe we de vrijgekomen ruimte voor ander gebruik kunnen inzetten.
13	De ruime opzet van de stad wordt zeer gewaardeerd en draagt bij aan een gevoel van vrijheid en comfort.	We kijken waar we nieuwe woningen kunnen bouwen. Daarbij proberen we ervoor te zorgen dat er genoeg ruimte en openheid in de stad blijft. Soms kiezen we voor middelhoge of hoge gebouwen, zoals appartementen. In het Stadshart zien wij ruimte voor hogere bouwhoogtes, net zoals bij de ontwikkelingen aan het Waterfront. De uitwerking van de hoog- en midden hoogbouw volgt in de hoogbouwvisie. We moeten wel keuzes maken. Een levendig centrum en goed openbaar vervoer passen bij een groeiende en compactere stad. Daarom is het belangrijk om op de juiste plekken slimme keuzes te maken.
14	De rust en stilte in de stad worden vaak genoemd als positieve aspecten. Inwoners genieten van de rustige woonwijken en de afwezigheid van drukte en lawaai.	Wij zien dit ook als positieve aspecten van Lelystad. Zie verder het antwoord bij reactie 13.
15	De ruimte en het groen maken Lelystad uniek ten opzichte van andere steden en zijn voor veel mensen dé reden om in Lelystad te (blijven) wonen.	Wij zien dit ook als positieve aspecten van Lelystad. Zie verder het antwoord bij reactie 13.
16	Mensen waarderen de ruimte in en om het huis.	Zie het antwoord bij reactie 13.
17	Er is vraag naar meer betaalbare woningen en woningen voor verschillende doelgroepen zoals jongeren, starters, gezinnen en senioren.	Bij de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie wordt rekening gehouden met deze wens. Lelystad heeft relatief veel eengezinswoningen met (ruime) tuin. Andere woningtypes als aanvulling hierop zijn noodzakelijk, in meerdere prijscategorieën en in een mix van huur- en koopwoningen. We willen meer variatie in woningbouw voor verschillende doelgroepen. Hierbij kijken we naar de behoefte en het huidige aanbod van woningtypes in de wijk. We willen nieuwe woontypen toevoegen in de bestaande wijken, die een aanvulling vormen op de wijk. Zodat mensen zo lang mogelijk in hun eigen wijk kunnen blijven wonen, ook als ze in een andere levensfase komen.

18	Er is een sterke behoefte aan woningen die (zorgbehoevende) ouderen helpen doorstromen en starters een huis helpen vinden	Zie het antwoord bij reactie 17.
19	Er moet niet te veel hoogbouw komen, liever midden hoogbouw in combinatie met groen.	Zie het antwoord bij reactie 13.
20	Woningbouw mag het groen aan de rand van de stad/ de verbindingen tussen groengebieden niet aantasten	Wij vinden de groenstructuren belangrijk en willen de verbinding tussen ecologisch waardevolle gebieden behouden. Tegelijkertijd zien wij ook kansen voor het combineren van functies in en bij het groen.
21	53% van de inwoners (uit de inwonerspeiling)[3] vindt het belangrijker dat oude gebouwen worden gesloopt om ruimte te maken voor nieuwbouw die aansluit bij de huidige behoeften, dan het behouden en opknappen van oude, herkenbare gebouwen. Dit gaat met name om gebouwen die geen toegevoegde waarde meer zijn voor de stad.	Bij het vinden van een nieuwe bestemming van oude, herkenbare gebouwen, kijken we eerst of hergebruik of renovatie een mogelijkheid is. Een andere mogelijkheid is herstructurering en sloop-nieuwbouw. Hierbij houden we rekening met de cultuur-historische waarde van het gebouw.
22	52% van de inwoners (uit de inwonerspeiling)[4] vindt het belangrijker dat er woningen gebouwd worden voor starters en senioren dan dat er veel werkgelegenheid en werkplekken zijn in de stad.	Iedere Lelystedeling moet een passend dak boven zijn hoofd kunnen hebben. Tegelijkertijd wil Lelystad groeien in balans, dus niet alleen woon-, maar ook werkgelegenheid bieden. Door te groeien in balans, kunnen meer mensen die in Lelystad wonen ook in Lelystad werken. Zo ontstaat ook meer draagvlak voor meer en betere winkels, sport cultuur en openbaar vervoer.
23	Gebruik het gebied langs het water bij Bataviastad/haven voor woningbouw. Maar wel doorzicht houden vanuit de stad naar het water.	Wij vinden de verbinding van de stad met het water erg belangrijk. Het gebied langs het water maakt onderdeel uit van het programma Waterfront. Hiermee werken we aan het aantrekkelijker maken van de kust door het toevoegen van woningbouw, recreatie en natuur.
24	Rond het centrum en rond de buurtcentra kan prima verdicht worden in woningen. Kantoorruimte gebruiken voor woningen. De hoogte in, in het gebied bij Hooghe Bomen. Mooi voorbeeld hoe dat eruit kan zien is bouwstijl Aeres Hogeschool Almere.	Wij onderschrijven deze inbreng. Zie verder het antwoord bij reactie 13.
25	Nieuwbouwplannen Maerlant schept verbazing vanwege de grondgebonden woningen, liever appartementen. Ook over de garagebedrijven in de Kempenaar wordt gezegd: bouw daar appartementen.	De bestaande wijken kennen over het algemeen een grote hoeveelheid grondgebonden woningen. We gaan op specifieke plekken verdichten en appartementen toevoegen. Op de hoek van Polderdreef/Zuigerplasdreef bij de Waterwijzer zijn rond 2016 nieuwe woningen gerealiseerd: een combinatie van grondgebonden woningen en een appartementengebouw van acht verdiepingen. We willen de komende periode meer inzetten op verdichting en aanvullende woonvormen.

[3] Afkomstig uit de inwonerspeiling Digitale Dilemma's
[4] Afkomstig uit de inwonerspeiling Digitale Dilemma's

26	Zet in op gemengde, diverse wijken. Meer typen woningen voor meerdere doelgroepen.	Zie het antwoord bij reactie 17.
27	Er is veel vraag naar woningen voor dementerende ouderen vanwege de dubbele vergrijzingsgolf.	Dit heeft onze aandacht en willen daarom ook inzetten op woonvormen waar de zorgvraag en het zorgaanbod bij elkaar gebracht kunnen worden. Zie verder het antwoord bij reactie 17.
28	Verdichting geeft mogelijk ook kansen om langer in de eigen wijk te blijven wonen.	Zie het antwoord bij reactie 17.
29	Het bouwen van woningen langs drukke wegen (juist vaak sociale woningen) draagt bij aan de gezondheidsverschillen.	Wij begrijpen deze zorg en willen in Lelystad inzetten op een gezonde leefomgeving voor iedereen. We houden hiermee rekening met de wettelijke voorschriften.
30	Denk bij de woningbouw ook aan betaalbaarheid. Er is zeer beperkt middenhuur in de stad. De doorstroom in de wijk moet op gang worden gebracht.	We zijn ons bewust van de beperkte omvang van de middenhuur. Zie verder het antwoord bij reactie 17.
31	Onder de aanvliegroute van Lelystad Airport kunnen geen woningen worden gebouwd.	Wij zijn ons hiervan bewust. In het Omgevingsplan zijn hindercontouren opgenomen die bepalen wat er mogelijk is. Hier wordt uiteraard rekening mee gehouden.
32	In hoeverre is er rekening gehouden met de type bewoners en hun behoeftes?	Zie het antwoord bij reactie 17.
33	Meer visie en regie vanuit de gemeente bij woningbouwlocaties.	We geven onze visie onder andere vorm met de Omgevingsvisie. Het is niet altijd makkelijk om als gemeente de regie te houden. Bijvoorbeeld als een projectontwikkelaar al eigenaar is van de grond. Om toch zoveel mogelijk invloed te hebben, werken we met een nieuwe manier van werken. Daarbij maken we keuzes die passen bij het geheel. Soms kiezen we bewust voor één belangrijk onderdeel, zodat we meer kwaliteit kunnen bereiken dan met de oude manier van werken.
34	Uitbreiding aan de oostzijde is nog niet zo gek. Houdt wel aandacht voor fijnstof, veiligheid en een goed voorzieningenniveau.	Er zijn veel grote ruimtevragen in het buitengebied, het toevoegen van woningbouw geeft een extra druk op de beschikbare ruimte. Wij zien op dit moment geen dwingende redenen om verdere uitbreiding ten oosten van de A6 te willen. Een andere reden om niet op deze locatie uit te breiden, is de kostenefficiëntie. Nieuwe uitbreidingswijken vereisen aanzienlijke investeringen in voorzieningen voor water en elektra, auto- en fietswegen en ruimte voor sporten, ontmoeten en onderwijs. Ons uitgangspunt is kwalitatief verdichten in de bestaande stad aan de westzijde van de A6
35	Uitbreidingen in het buitengebied geven langere aanrijtijden voor nood- en hulpdiensten.	Zie het antwoord bij reactie 34.
36	Uitbreidingen worden dorpen op zich met hun eigen voorzieningen en identiteit.	Zie het antwoord bij reactie 34.
VERKEER EN VEILIGHEID		
37	Goede en veilige fietspaden worden genoemd als een belangrijk aspect van de stad. Ook meer snelfietspaden wordt aangegeven.	We willen goede fietsverbindingen die sociaal- en fysiek veilig zijn. De routes moeten logisch zijn. We werken aan een snelfietsroute naar Almere.

38	De goede bereikbaarheid en centrale ligging van de stad, zowel per auto als met het openbaar vervoer, worden gewaardeerd.	Wij willen deze kwaliteit van Lelystad behouden en versterken.
39	Er is onvrede over het verkeer in de stad, zoals verkeersdrukte (vooral rondom het centrum), parkeerproblemen en de staat van de wegen.	Vergeleken met andere steden is het verkeer in Lelystad meestal goed. Toch zijn er op sommige plekken problemen, vooral tijdens de spits. We onderzoeken hoe we dit kunnen verbeteren. De nieuwe zuidelijke rondweg, die aansluit op de A6, zal zorgen voor minder drukte. Ook door de herinrichting bij het station wordt de verkeerssituatie beter. In het centrum zijn genoeg parkeerplaatsen voor bezoekers. Met groot en gewoon onderhoud zorgen we dat de wegen in goede staat blijven. Voorbeelden hiervan zijn het werk aan de Stationsdreef en de Oostranddreef. Als er ergens een probleem is, kunnen inwoners dit melden via Fixi. Dan pakken we het aan.
40	Drevenstructuur is kenmerkend voor Lelystad. Brede dreven behouden, ringweg toepassen en aantal dreven afwaarderen. Een deel van deze ruimte zou anders benut kunnen worden, bijvoorbeeld voor woningbouw.	Zie het antwoord op reactie 12.
41	Verbeter wegen, fietspaden en voetpaden om de doorstroming, bereikbaarheid en veiligheid te verhogen.	Zie het antwoord bij reactie 39 voor wegen. In het raadsakkoord is afgesproken dat er 400.000 euro beschikbaar is voor betere fietspaden. Dit geld is voor het project ‘Beste fietsstad’. Er is een plan gemaakt met verschillende maatregelen. Een deel daarvan is al gestart. Het geld wordt onder andere gebruikt om fietspaden beter zichtbaar te maken (wayfinding) en om de kwaliteit van de fietspaden te verbeteren.
42	Er moet strenger gehandhaafd worden op de (verkeers)regels voor meer veiligheid.	Handhavingsbeleid maakt geen onderdeel uit van deze Omgevingsvisie. We hebben deze informatie doorgespeeld naar de afdeling handhaving.
43	De bewegwijzering (in algemene zin) en mogelijkheden voor langzaam verkeer in de stad kunnen beter	Alle ANWB-borden voor autoverkeer worden dit jaar gecontroleerd. Als het nodig is, worden ze in de komende jaren aangepast. De borden en route-aanduiding voor fietsers kunnen beter. Daarom wordt dit aangepakt in het project ‘Beste fietsstad’ uit het raadsakkoord. Samen met een gespecialiseerd adviesbureau kijken we hoe het systeem verbeterd kan worden. Ook voor voetgangers komt er verandering. Vanuit het ‘Actieplan Stadshart’ gaan we de bewegwijzering voor voetgangers volgend jaar vernieuwen en aanpassen.
44	Beter openbaar vervoer: minder bus uitval, kortere reistijd, bussen moeten vaker rijden en minder drukte in de bus. Vooral jongeren geven dit aan.	Het stadsvervoer in Lelystad valt onder de verantwoordelijkheid van de provincie Flevoland. Als er iets niet goed gaat, laat de gemeente dit weten aan de provincie en aan vervoerder EBS. Vorig jaar reden er tijdelijk minder bussen door een tekort aan chauffeurs. Daardoor was de dienstregeling niet goed. Sinds begin dit jaar rijden de bussen weer volgens de normale, afgesproken dienstregeling.
45	Mooiere en duidelijkere bushaltes (digitale borden met tijden).	De bushokjes (ook wel abri’s genoemd) zijn van de gemeente. Ze voldoen qua uitrusting en uitstraling aan de moderne standaarden. Op het nieuwe busstation in het centrum komen extra hoogwaardige wachthokjes. De digitale borden met vertrektijden vallen onder de verantwoordelijkheid van de provincie. Zij regelen het openbaar vervoer. Op dit moment is er een aanbesteding bezig om bushaltes van deze borden te voorzien. Omdat deze borden duur zijn, komen ze vooral bij de drukste haltes. Zo kunnen zoveel mogelijk mensen ervan gebruikmaken.

46	Betere verlichting op straat en fietspaden voor sociale veiligheid.	We begrijpen dat er zorgen zijn over verlichting op fietspaden. Toch is het goed om te weten dat verlichting op rustige en afgelegen fietspaden vaak weinig bijdraagt aan echte veiligheid. Het kan zelfs een gevoel van veiligheid geven dat niet klopt. Daarom voldoet dit niet aan de eisen van het politiekeurmerk. Om toch iets aan deze zorgen te doen, willen we vaker gebruikmaken van reflecterende strepen op de weg en lampjes op zonne-energie (solar led-spots).
47	60% van de inwoners (uit de inwonerspeiling)[5] vindt het belangrijker dat er meer wordt geïnvesteerd in fietspaden en openbaar vervoer dan in autowegen. Goede fietsvoorzieningen en openbaar vervoer maken dat mensen minder snel de auto nemen.	We werken volgens het STOMP-principe. STOMP betekent: Stappen (lopen), Trappen (fietsen), Openbaar vervoer, Mobiliteitsdiensten (zoals deelauto's) en Personenauto. Dit houdt in dat lopen, fietsen en het openbaar vervoer belangrijker zijn dan de auto. Zo blijft de stad prettig om in te wonen en blijft het verkeer goed doorstromen. Om Lelystad ook in 2050 goed bereikbaar te houden, moeten we investeren in beter openbaar vervoer en goede fietsverbindingen.
48	Bereikbaarheid OV moet goed blijven.	Dat vinden wij ook, zie verder het antwoord bij reactie 44.
49	Wordt de Lelylijn reservering wel meegenomen? Als die komt geeft dat juist kansen aan de noordzijde voor eventuele uitbreiding van het station.	De Lelylijn reservering wordt meegenomen.
50	Doorstroming (auto)verkeer bevorderen.	Doorstroming, ook bij groei, heeft zeker onze aandacht. Zie verder het antwoord bij reactie 39.
51	Neem veiligheid als ontwerpvariabele mee.	We nemen veiligheid mee in het opstellen van de Omgevingsvisie.
52	Let bij bouwen met circulaire materialen op de brandveiligheid.	We begrijpen deze opmerking en zijn het er in grote lijnen mee eens. Maar dit onderwerp past niet goed bij het algemene niveau van de Omgevingsvisie.
53	Denk in omgevingsvisie aan veerkracht en zelfredzaamheid van de inwoner (veiligheid).	Voor het Lelystad van 2050 willen we een samenleving waarin iedereen zich welkom voelt en zo zelfstandig mogelijk kan leven. Daarom is het belangrijk dat er woningen zijn die geschikt zijn voor alle leeftijden en levensfases (levensloopbestendige woningen). Voor mensen die minder goed zelfstandig kunnen wonen, moeten we goed kijken naar hun woonwensen én de zorg die ze nodig hebben. Hiervoor zijn verschillende soorten woningen nodig, zodat iedereen een passende plek kan vinden.
VOORZIENINGEN EN RECREATIE		
54	Veel inwoners zijn ontevreden over het stadscentrum, onder meer vanwege de inrichting en het aanbod van winkels en voorzieningen. Over het winkelaanbod is men negatief over het gebrek aan variatie, kwaliteit of de aanwezigheid van bepaalde soorten winkels.	In de Omgevingsvisie letten we goed op de toekomst en kwaliteit van het Stadshart. De groei van Lelystad kan hierbij helpen. Meer inwoners zorgt ervoor dat er meer klanten zijn voor winkels en andere voorzieningen. We werken dit verder uit in het actieplan Hart voor de Stad. Hierin staan concrete plannen, samen met ondernemers en eigenaren, om het centrum sterker en aantrekkelijker te maken.
55	Er zijn klachten over het gebrek aan bepaalde voorzieningen in de stad, zoals sportfaciliteiten,	Zie het antwoord bij reactie 54.

[5] Afkomstig uit de inwonerspeiling Digitale Dilemma's

	culturele instellingen en recreatiemogelijkheden.	
56	Het organiseren van (meer) evenementen en activiteiten zou het centrum aantrekkelijker maken voor inwoners en bezoekers.	Dank voor deze suggestie. Ook hierbij kan de groei van Lelystad helpen door de draagkracht voor evenementen te vergroten.
57	Verminderen van leegstand en het creëren van een levendig en gezellige sfeer in het centrum.	We hebben geen directe invloed op de leegstand. Zie verder het antwoord bij reactie 54.
58	Vraag naar meer en diverse eet- en drinkgelegenheden	We hebben geen directe invloed op het aanbod in horeca. Zie verder het antwoord bij reactie 54.
59	Veel inwoners benadrukken het belang van een ziekenhuis en goede zorgvoorzieningen	We zetten ons altijd al in om goede ziekenhuiszorg in Lelystad te houden. We werken samen met ziekenhuis Sint Jansdal aan een nieuwe zorgcampus. Dit wordt geen volledig ziekenhuis, maar er komt wel verschillende zorg voor de inwoners van Lelystad. De groei van de stad helpt hierbij, omdat meer inwoners zorgen voor meer vraag naar zorg. Daardoor wordt het makkelijker om zulke voorzieningen te behouden.
60	Goed onderwijs, inclusief hoger onderwijs zoals universiteit of hogeschool, wordt belangrijk gevonden.	De groei van Lelystad helpt om voorzieningen, zoals zorg en onderwijs, beter in stand te houden. In Lelystad is een universiteit gevestigd: Wageningen University & Research. Deze universiteit zorgt vooral voor werkgelegenheid en ruimte voor (internationaal) onderzoek. Er wordt geen traditioneel onderwijs gegeven, zoals colleges voor studenten. Voor het hbo willen we ruimte maken voor opleidingen en onderzoeksprojecten die passen bij Lelystad. Denk aan onderwerpen die goed aansluiten bij de stad en haar ontwikkeling.
61	85% van de inwoners (uit de inwonerspeiling[6]) vindt het belangrijker dat er in het stadscentrum veel winkels, horeca en ontmoetingsplekken zijn dan dat er voldoende parkeerplekken voor auto's zijn. Wel moet het stadscentrum goed bereikbaar zijn.	Het Stadshart is op alle manieren goed bereikbaar. Dat is belangrijk voor een levendig en gezond centrum. In het Stadshart zelf ligt de nadruk op een prettige omgeving voor bewoners en bezoekers. Zie verder het antwoord bij reactie 54.
62	De kust wordt steeds waardevoller. Maar veel ruimte wordt ingenomen door Bataviastad, terwijl deze bezoekers verder niet voor Lelystad komen.	Bataviastad is een belangrijke trekpleister in het kustgebied van Lelystad. Door de ontwikkeling van de kust wordt het hele gebied steeds aantrekkelijker voor zowel inwoners als toeristen. Er komt meer horeca, woningen en plekken voor recreatie. Hierdoor wordt het een fijne plek om langer te blijven.
63	De toegankelijkheid van voorzieningen, vooral voor wijken waar geen eigen buurtcentrum is, moet niet verloren gaan. De afstand tot voorzieningen moet niet te groot worden	Natuurlijk vinden wij ook dat elke inwoner van Lelystad toegang moet hebben tot belangrijke voorzieningen, en dat op een redelijke afstand. Daar letten we goed op.
64	Zorg dat het voorzieningenniveau op peil blijft, ook bij verdichten in bepaalde gebieden.	Zie het antwoord bij reactie 63.

[6] ~~Afkomstig uit de inwonerspeiling D~~igitale Dilemma's

65	Geef sport een goede plek in de ontwikkelingen. Er is echt beweegarmoede, dus ruimte voor sport of de beweegvriendelijke ruimte moet in de omgevingsvisie terugkomen.	We willen dat Lelystad een gezonde plek is om te wonen. Daarom maken we ruimte voor sport en bewegen. Zo willen we mensen stimuleren om meer te bewegen. We letten ook op hoe we natuur en groen beter kunnen gebruiken, bijvoorbeeld om te wandelen of te spelen. Bij nieuwe plannen, zoals Zuiderhage, wordt dit gelijk meegenomen in het ontwerp van de wijk.
66	Jongeren moeten worden uitgedaagd om te bewegen. Zorg voor ruimte voor speelplekken en groen, ook juist natuurlijke spelplekken/ ontdekplekken.	Zie het antwoord bij reactie 65. Door uitdagende speelplekken in de wijk, worden kinderen al jong uitgedaagd om te bewegen. De uitwerking van zulke speelplekken vindt plaats in bijvoorbeeld het speelbeleid en gebiedsontwikkelingen.
67	Sport en spel is erg gecentreerd, dit is landelijk meer gedecentraliseerd en informeler.	In Lelystad zijn op verschillende plekken sport- en speelvelden te vinden. Er zijn ook een paar grotere sportlocaties, zoals sportpark Langezand en sportpark Schouw. Door sporten op sommige plekken te bundelen, kunnen we beter gebruikmaken van de ruimte. Bijvoorbeeld door parkeerplaatsen en kantines samen te gebruiken. Zo houden we meer ruimte over in de stad. We letten ook op de omgeving van de sportlocaties. Tegelijk vinden we het belangrijk dat niet alle sporten op één plek komen. Mensen moeten op korte afstand kunnen sporten in hun eigen buurt. Daarnaast willen we meer aandacht geven aan sporten in de buitenlucht, zoals hardlopen door het groen. In heel Nederland zien we dat mensen steeds vaker sporten in de openbare ruimte. Zie verder het antwoord bij reactie 65.
ONTMOETING EN BELEVING		
68	Inwoners zijn ontevreden over het zwerfafval, verloedering van wijken en het (achterstallig) onderhoud van het groen, infrastructuur en andere openbare ruimtes.	De Omgevingsvisie gaat niet over het dagelijks onderhoud van de stad. Toch willen we hier wel iets over zeggen. De gemeente zorgt zo goed mogelijk voor het onderhoud van het groen, de wegen en andere openbare plekken. In de afgelopen jaren is er in verschillende wijken groot onderhoud uitgevoerd. Lelystad is in korte tijd gebouwd. Daardoor is in veel wijken tegelijk groot onderhoud nodig. Tijdens dit onderhoud maken we de wijken ook groener en gebruiken we andere materialen die beter omgaan met regenwater. Zo houden we rekening met het veranderende weer door klimaatverandering. Zwerfafval is helaas een probleem in elke stad. Inwoners hebben hierin ook een eigen verantwoordelijkheid, bijvoorbeeld door geen afval naast containers te zetten. Er zijn verschillende initiatieven om Lelystad schoon te houden. Die waarderen we enorm. Als er overlast is of iets kapot is, kan dit worden gemeld bij HVC (voor afval) of via de Fixi-app.
69	De leegstand van winkels en andere gebouwen in de stad wordt als een probleem gezien. Dit draagt bij aan een gevoel van verval en vermindert de aantrekkelijkheid van de stad en (het gevoel van) veiligheid.	We hebben geen directe invloed op de leegstand. Zie verder het antwoord bij reactie 54.
70	Lelystedelingen zijn trots op de ‘pioniersgeest’ van de stad.	We herkennen dit en delen deze trots. Tegelijk zijn we als stad in een nieuwe fase gekomen. We zijn geen pioniersstad meer, we zijn een volwassen stad. We bouwen nu verder op wat de eerste bewoners hebben opgebouwd. Toch blijven we nieuwsgierig en staan we open voor nieuwe ideeën en slimme oplossingen.
71	Vroeger was Lelystad gericht op het samen opbouwen van de stad en er waren veel verenigingen en activiteiten. Er	We vinden het belangrijk dat mensen elkaar kunnen ontmoeten. Daarom willen we zorgen voor goede voorzieningen én fijne openbare plekken waar mensen graag verblijven.

	is behoefte om deze levendigheid en saamhorigheid terug te brengen.	
72	Meer plekken om elkaar (spontaan) te ontmoeten.	Zie het antwoord bij reactie 71.
73	Saaie uitstraling. De stad mist kleur, leuke verlichting en bijzondere gebouwen.	Als Lelystad willen we groeien én tegelijk de kwaliteit van de stad verbeteren. De groei van de stad helpt daarbij. Meer inwoners zorgen voor meer levendigheid en maken het makkelijker om winkels en andere voorzieningen in stand te houden. Groei geeft ook kansen om bijzondere gebouwen te bouwen die opvallen in de stad. Tegelijk willen we de mooie en bijzondere gebouwen die er al zijn, graag behouden.
74	Er is een gevoel van trots nodig, een verfrissing van het imago, een levendige binnenstad met meer winkels, bruisende horeca en plekken waar jongeren samenkomen.	Als Lelystad willen we groeien én tegelijk de kwaliteit van de stad verbeteren. De groei van de stad helpt daarbij. Meer inwoners zorgen voor meer levendigheid en maken het makkelijker om winkels en andere voorzieningen in stand te houden. De uitwerking van het imago van de stad vindt plaats in de citymarketingvisie. Zie verder het antwoord bij reactie 54.
75	Als inwoners moeten kiezen vindt 63% van de inwoners (uit de inwonerspeiling)[7] een levendige stad met veel voorzieningen, recreatie en evenementen belangrijker dan een rustige stad met veel ruimte. Een levendige stad pas beter bij Lelystad als provinciehoofdstad en is aantrekkelijk voor jongere bewoners. Tegelijkertijd is de rust ook een kernkwaliteit van Lelystad.	We zetten in het stadcentrum in op meer levendigheid, terwijl we in de woonwijken de rust behouden. Per wijk kijken we naar de behoefte en naar de mogelijkheden. Zie verder het antwoord bij reactie 13 en reactie 54.
76	52% van de inwoners (uit de inwonerspeiling)[8] vindt het belangrijker dat er ruimte in hun wijk is voor ontmoeten, spelen en ontspanning dan dat er een parkeerplek voor de deur van hun woning is.	Zie het antwoord bij reactie 47.
77	Stad moet beleving en emotie oproepen. Iets bijzonders met woningen doen. Visionairs op dit gebied bij betrekken.	Zie ook de antwoorden bij reactie 73 en 74. Wij zullen onderzoeken of en hoe we aan deze oproep invulling geven.
78	Soms moeten grotere gebieden transformeren, soms renoveren. Hierbij moet de (hoofd)structuur van een wijk, en van de stad, behouden blijven.	We vinden het belangrijk dat de hoofdstructuur van de stad blijft zoals die is. Soms verandert de opbouw van een wijk wel als er iets nieuws wordt gebouwd of aangepast.
79	Behoud de belangrijke maatschappelijke gebouwen. Dit zijn belangrijke herkenningspunten waar mensen vaak ook een emotionele binding mee hebben.	We vinden het belangrijk om het cultureel en historisch erfgoed van Lelystad te bewaren. We denken nog na over hoe we dat het beste kunnen doen en welke keuzes we daarbij maken.

[7] Afkomstig uit de inwonerspeiling Digitale Dilemma's
[8] Afkomstig uit de inwonerspeiling Digitale Dilemma's

80	Zorg voor ikc vorming in de wijk. Ikc staat voor integrale kind centra: locaties waar kinderen van 0 tot 12 jaar opvang en scholing krijgen.	Bij het maken van plannen voor de stad houden we hier rekening mee. We willen graag bij vervanging en bij nieuwbouwwijken IKC's bouwen. Deze gebouwen willen we breed inzetten, ook voor andere dingen zoals welzijn en consultatiebureaus. Dit jaar beginnen we met het uitwerken van deze ideeën.
81	Goede sociale cohesie is belangrijk, mensen moeten elkaar kennen en ontmoeten. Dan kunnen problemen ook tijdig herkend worden. In de omgevingsvisie moet daarom aandacht zijn voor sociale ontmoetingsfunctie (in de wijken).	Zie het antwoord bij reactie 71.
OVERIG		
82	Bochtafsnijding N307. Dit zou een belangrijke verbinding kunnen worden.	We zijn het hiermee eens en hebben dit opgenomen in de Omgevingsvisie. De gemeente kan dit niet alleen doen. Daarom bespreken we deze wens ook met de provincie en de Rijksoverheid
83	Lelystad heeft een voortrekkersrol in biologische landbouw en dit moet beschermd worden.	Lelystad heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van biologische landbouw in Nederland. Het aandeel biologische landbouwbedrijven is groot. Van oudsher zijn er in Lelystad Noord meerdere biologische bedrijven. Daarnaast heeft de WUR een fieldlab voor nieuwe landbouw gevestigd. Met de groei van de stad en nieuwe opgaven, moeten we elke keer kritisch kijken naar het gebruik van de ruimte. Past het gebruik nog bij de behoefte (in de toekomst). Wij vinden de ontwikkeling van de (biologische) landbouw belangrijk, maar niet specifiek op een bepaalde locatie.
84	Lelystad mag inzetten op het versterken van de binding tussen boer en burger -> Lelystad als hoofdstad van de agrarische sector.	Lelystad was eerst bedacht als de landbouwhoofdstad van Flevoland. Later werd het ook belangrijk om mensen uit de Randstad op te vangen en de stad verder te laten groeien. Lelystad is een grote gemeente met veel buitengebied. Dat buitengebied bestaat vooral uit water, natuur en landbouw. Ten oosten van de stad ligt een groot landbouwgebied. Flevoland heeft de meest vruchtbare landbouwgrond van Nederland. Tegelijk zijn er landelijke plannen die ook ruimte vragen in het buitengebied. In de toekomst kan het belangrijker worden dat we zelf genoeg voedsel kunnen maken. Dan krijgen we nieuwe uitdagingen. Een betere band tussen boeren en inwoners kan daarbij helpen. We hebben elkaar nodig.
85	Lelystadse boer heeft BKL award gewonnen voor de connectie stad + platteland. De claims op het buitengebied zijn buitenproportioneel.	Er is veel druk op het buitengebied. In een klein land als Nederland moeten we vaak meerdere dingen tegelijk doen op dezelfde plek. In de Omgevingsvisie proberen we hier een goede verdeling voor te maken. Sommige plannen moeten nog verder worden uitgewerkt, bijvoorbeeld in een Omgevingsprogramma. Ook hebben we te maken met landelijke plannen, zoals de overgang naar duurzame energie, andere manieren van verwarmen en veiligheid. Daarbij spelen ook (inter)nationale belangen mee. De beslissingen hierover worden genomen door de Rijksoverheid
86	Kijk bij energie niet alleen naar de opwekking via zon en wind, maar naar de gehele keten. Ontwikkelingen zijn de opslag (ook in de woonomgeving) van energie in batterijen en andere energiedragers. En daarnaast het gebruik van andere, nieuwe vormen van energie, welke voor	We kijken naar de hele keten en letten daarbij ook op de veiligheid van mensen en gebouwen.

	de hulpdiensten voor nieuwe risico’s zorgen.	
87	Denk aan de leveringszekerheid en aan veilige havens: schuilplekken waar je bijvoorbeeld stroom kan krijgen tijdens calamiteiten (in de wijk).	Omgevingsveiligheid wordt steeds belangrijker. Lelystad heeft hiervoor een speciaal plan voor noodgevallen.

Bijlage

Genodigdenlijst professionele stakeholdersessies

Bedrijfskring Lelystad
BoerenNatuur Flevoland
Brandweer Flevoland
Brandweer Gooi en Vechtstreek
Centrada
Coloriet (Zorg en wonen voor senioren)
De Lelystadse Boer
Eduvier (Onderwijsgroep)
Erfgoedvereniging Heemschut
Gemeente Almere
Gemeente Amsterdam
GGD Flevoland
GHOR Flevoland/ Gooi en Vechtstreek
GO! Kinderopvang
Het Flevo-landschap
IVN Flevoland (Instituut voor Natuurbeschermingseducatie)
KNNV Lelystad (Koninklijke Nederlandse Natuurvereniging)
Landschapsbeheer Flevoland
Lelystad Airport
Lelystad Airport Businesspark
Medrie (Huisartsenpost)
MRA (Metropoolregio Amsterdam)
Natuurmonumenten
OFGV (Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek)
OMALA N.V. (Ontwikkeling Maatschappij Airport Lelystad Almere)
POLD (Passend Onderwijs Lelystad Dronten)
Provincie Flevoland
Samenwerkende Veiligheidsregio's Flevoland & Gooi en Vechtstreek
Sportbedrijf Lelystad
Staatsbosbeheer
Stichting SchOOL
SWV VO Lelystad (Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs)
TenneT
VNO-NCW Midden Regio Flevoland
Wandelnet
Waterschap Zuiderzeeland
WUR (Wageningen Bioveterinary Research - Lelystad)

Bijlage 8: Input participatietraject Omgevingsvisie 2050 Gemeente Lelystad en omgevingsplanwijziging Zuiderhage fase 1

Omgevingsvisie 2050	Ideeën, zorgen en wensen uit samenleving	Reactie gemeente Lelystad	Omgevingsplanwijziging Zuiderhage fase 1
1	Parken, bossen, natuurgebieden en meren zorgen voor een aangename en gezonde leefomgeving, met volop mogelijkheden voor wandelen, fietsen en recreatie	Wij zijn het met deze inbreng eens. We zetten daarom in op het versterken van een gezonde leefomgeving bij de verdere ontwikkeling van Lelystad	Zoals in hoofdstuk 6.12 Gezondheid in de toelichting van de omgevingsplanwijziging Zuiderhage fase 1 wordt aangegeven: Zuiderhage zal bestaan uit fietsroutes, een fijnmazig netwerk voor langzaam verkeer en toegankelijke OV-haltes. De nadruk ligt op het stimuleren van lopen en fietsen binnen, en tussen de buurtschappen van Zuiderhage. Dit samen met het Slenkenpark, waarin de loop- en fietsroutes worden doorgetrokken en speelplekken komen, zorgt voor een groene en gezonde leefomgeving.
10	Als er extra woningen worden gebouwd, moet er ook extra ruimte worden gegeven aan water.	Bij ontwikkelingen houden wij zeker rekening met voldoende ruimte voor waterberging. Hiervoor gelden de regels van het Waterschap over watercompensatie. Daarmee worden de negatieve effecten van toegenomen verharding, zoals bebouwing en	Het Slenkenpark bestaat naast de groenstructuur ook uit water. De watercompensatie en -berging (op basis van de regels van het Waterschap) die nodig is om de woningbouw mogelijk te maken wordt in het Slenkenpark ingericht. In de planregels van de

		bestrating, tegengegaan.	omgevingsplanwijziging is dit opgenomen.
11	Neem ook ruimte op voor klimaatadaptatie om hittestress en piekbuien plek te geven. Vooral bij verdichting wordt hittestress als aandachtspunt meegegeven.	Wij houden bij ontwikkelingen rekening met de veranderende weersextremen (zoals hevige regenbuien en hittegolven) als gevolg van klimaatverandering. Dit is onderdeel van toekomstbestendige gebiedsontwikkeling.	Zie het antwoord bij punt 10. Het opvangen van weersextremen gebeurt in het Slenkenpark. Verder wordt in de ontwikkelkaders voor fase 1 aandacht gevraagd voor groene buiten- en verblijfruimtes om beter om te gaan met hittestress.
17	Er is vraag naar meer betaalbare woningen en woningen voor verschillende doelgroepen zoals jongeren, starters, gezinnen en senioren.	Bij de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie wordt rekening gehouden met deze wens. Lelystad heeft relatief veel eengezinswoningen met (ruime) tuin. Andere woningtypes als aanvulling hierop zijn noodzakelijk, in meerdere prijscategorieën en in een mix van huur- en koopwoningen. We willen meer variatie in woningbouw voor verschillende doelgroepen. Hierbij kijken we naar de behoefte en het huidige aanbod van woningtypes in de wijk. We willen nieuwe woontypen toevoegen in de bestaande wijken,	Het woningbouwprogramma van Zuiderhage fase 1 bestaat uit 2/3 betaalbaar (incl. middenhuur). Dit is in de ontwikkelkaders van fase 1 vastgelegd. Daarnaast wordt in de kaders aandacht gegeven aan zorgwonen.

		die een aanvulling vormen op de wijk. Zodat mensen zo lang mogelijk in hun eigen wijk kunnen blijven wonen, ook als ze in een andere levensfase komen.	
26	Zet in op gemengde, diverse wijken. Meer typen woningen voor meerdere doelgroepen.	Zie het antwoord bij reactie 17.	Zie het antwoord bij punt 17.
30	Denk bij de woningbouw ook aan betaalbaarheid. Er is zeer beperkt middenhuur in de stad. De doorstroom in de wijk moet op gang worden gebracht.	We zijn ons bewust van de beperkte omvang van de middenhuur. Zie verder het antwoord bij reactie 17.	Zie het antwoord bij punt 17.
37	Goede en veilige fietspaden worden genoemd als een belangrijk aspect van de stad. Ook meer snelfietspaden wordt aangegeven.	We willen goede fietsverbindingen die sociaal- en fysiek veilig zijn. De routes moeten logisch zijn. We werken aan een snelfietsroute naar Almere.	De Snelfietsroute loopt door het plangebied van Zuiderhage fase 1, hierdoor kunnen bewoners snel in het centrum van Lelystad of in de natuur komen (Hollandse Hout en Oostvaardersplassen). Daarnaast wordt in Zuiderhage ingezet op vrij liggende of gescheiden fietspaden waar mogelijk. Ook staat het STOMP-principe centraal voor de

			inrichting van Zuiderhage. Daarmee zijn prettige en veilige loop en fietsroutes en goed openbaar vervoer belangrijker dan de auto.
47	60% van de inwoners (uit de inwonerspeiling)5 vindt het belangrijker dat er meer wordt geïnvesteerd in fietspaden en openbaar vervoer dan in autowegen. Goede fietsvoorzieningen en openbaar vervoer maken dat mensen minder snel de auto nemen.	We werken volgens het STOMP-principe. STOMP betekent: Stappen (lopen), Trappen (fietsen), Openbaar vervoer, Mobiliteitsdiensten (zoals deelauto's) en Personenauto. Dit houdt in dat lopen, fietsen en het openbaar vervoer belangrijker zijn dan de auto. Zo blijft de stad prettig om in te wonen en blijft het verkeer goed doorstromen. Om Lelystad ook in 2050 goed bereikbaar te houden, moeten we investeren in beter openbaar vervoer en goede fietsverbindingen.	Zie het antwoord bij punt 37.
65	Geef sport een goede plek in de ontwikkelingen. Er is echt beweegarmoede, dus ruimte voor sport of de beweegvriendelijke ruimte moet in de	We willen dat Lelystad een gezonde plek is om te wonen. Daarom maken we ruimte voor sport en bewegen. Zo willen we mensen stimuleren om meer te bewegen. We letten ook op hoe we natuur en groen beter kunnen gebruiken, bijvoorbeeld	In de omgevingsplanwijziging Zuiderhage fase 1 wordt ca. 12 ha sport mogelijk gemaakt. Daarnaast wordt in de ontwikkelkaders aandacht gegeven aan ongeorganiseerd sporten in de buurtschappen en het Slenkenpark. Dit is op

	omgevingsvisie terugkomen.	om te wandelen of te spelen. Bij nieuwe plannen, zoals Zuiderhage, wordt dit gelijk meegenomen in het ontwerp van de wijk.	basis van het adviezen van het Sportbedrijf Lelystad opgenomen.
66	Jongeren moeten worden uitgedaagd om te bewegen. Zorg voor ruimte voor speelplekken en groen, ook juist natuurlijke spelplekken/ ontdekplekken.	Zie het antwoord bij reactie 65. Door uitdagende speelplekken in de wijk, worden kinderen al jong uitgedaagd om te bewegen. De uitwerking van zulke speelplekken vindt plaats in bijvoorbeeld het speelbeleid en gebiedsontwikkelingen.	Zie het antwoord bij punt 65.
67	Sport en spel is erg gecentreerd, dit is landelijk meer gedecentraliseerd en informeler.	In Lelystad zijn op verschillende plekken sport- en speelvelden te vinden. Er zijn ook een paar grotere sportlocaties, zoals sportpark Langezand en sportpark Schouw. Door sporten op sommige plekken te bundelen, kunnen we beter gebruikmaken van de ruimte. Bijvoorbeeld door parkeerplaatsen en kantines samen te gebruiken. Zo houden we meer ruimte over in de stad. We letten ook op de omgeving van de sportlocaties. Tegelijk	Zie het antwoord bij punt 65.

		vinden we het belangrijk dat niet alle sporten op één plek komen. Mensen moeten op korte afstand kunnen sporten in hun eigen buurt. Daarnaast willen we meer aandacht geven aan sporten in de buitenlucht, zoals hardlopen door het groen. In heel Nederland zien we dat mensen steeds vaker sporten in de openbare ruimte. Zie verder het antwoord bij reactie 65.	
70	Lelystedelingen zijn trots op de 'pioniersgeest' van de stad.	We herkennen dit en delen deze trots. Tegelijk zijn we als stad in een nieuwe fase gekomen. We zijn geen pioniersstad meer, we zijn een volwassen stad. We bouwen nu verder op wat de eerste bewoners hebben opgebouwd. Toch blijven we nieuwsgierig en staan we open voor nieuwe ideeën en slimme oplossingen.	Het planconcept van Zuiderhage "compacte buurtschappen in het groen", is een moderne manier van gebiedsontwikkeling. Er wordt meer ingezet op gemeenschappelijke (groene) ruimtes waardoor woningen meer geconcerteerd kunnen worden. Daarnaast wordt Zuiderhage "bodem en water sturend" ontwikkelt. Wat betekent dat eerst de bodem wordt onderzocht, en gekeken naar de manier waarop met water kan worden omgegaan, voordat

			woningbouw wordt ontworpen.
71	Vroeger was Lelystad gericht op het samen opbouwen van de stad en er waren veel verenigingen en activiteiten. Er is behoefte om deze levendigheid en saamhorigheid terug te brengen.	We vinden het belangrijk dat mensen elkaar kunnen ontmoeten. Daarom willen we zorgen voor goede voorzieningen én fijne openbare plekken waar mensen graag verblijven.	Het ongedwongen ontmoeten, en het bieden van prettige ruimtes in de buurtschappen en het Slenkenpark bij elkaar te komen, is een centraal punt in de ontwikkelkaders van fase 1. De plannen van marktpartijen worden ook beoordeelt op het sociale aspect.
72	Meer plekken om elkaar (spontaan) te ontmoeten.	Zie het antwoord bij reactie 71.	Zie het antwoord bij punt 71.
80	Zorg voor ikc vorming in de wijk. Ikc staat voor integrale kind centra: locaties waar kinderen van 0 tot 12 jaar opvang en scholing krijgen.	Bij het maken van plannen voor de stad houden we hier rekening mee. We willen graag bij vervanging en bij nieuwbouwwijken IKC's bouwen. Deze gebouwen willen we breed inzetten, ook voor andere dingen zoals welzijn en consultatiebureaus. Dit jaar beginnen we met het uitwerken van deze ideeën.	In elk buurtschap in fase 1 van Zuiderhage komen (basis) scholen. De omgevingsplanwijziging maakt dit mogelijk. Het gaat om scholen in combinatie met kinderopvang. De locatie van de scholen is in de ontwikkelkaders ook zo bedacht dat bijvoorbeeld sport of voorzieningen in de nabijheid van de scholen komen.
81	Goede sociale cohesie is belangrijk, mensen moeten elkaar kennen en ontmoeten. Dan		Zie de antwoorden bij punten 71 en 80.

kunnen problemen ook tijdig herkend worden. In de omgevingsvisie moet daarom aandacht zijn voor sociale ontmoetingsfunctie